

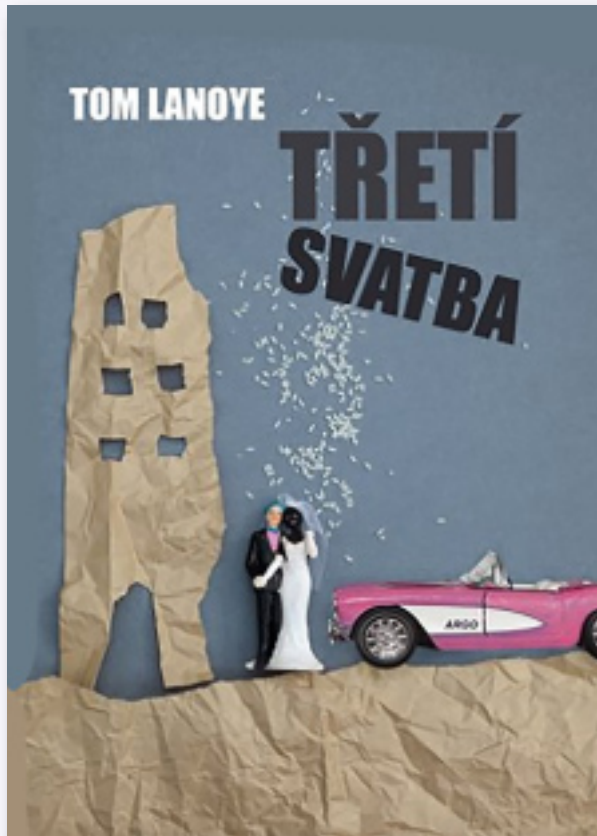

VIDEO
SANDRA BROWN

https://youtu.be/R_uA4iCyCgw

KN/HY
7. 9. 2020

Nakladatelství
ARGO vydává

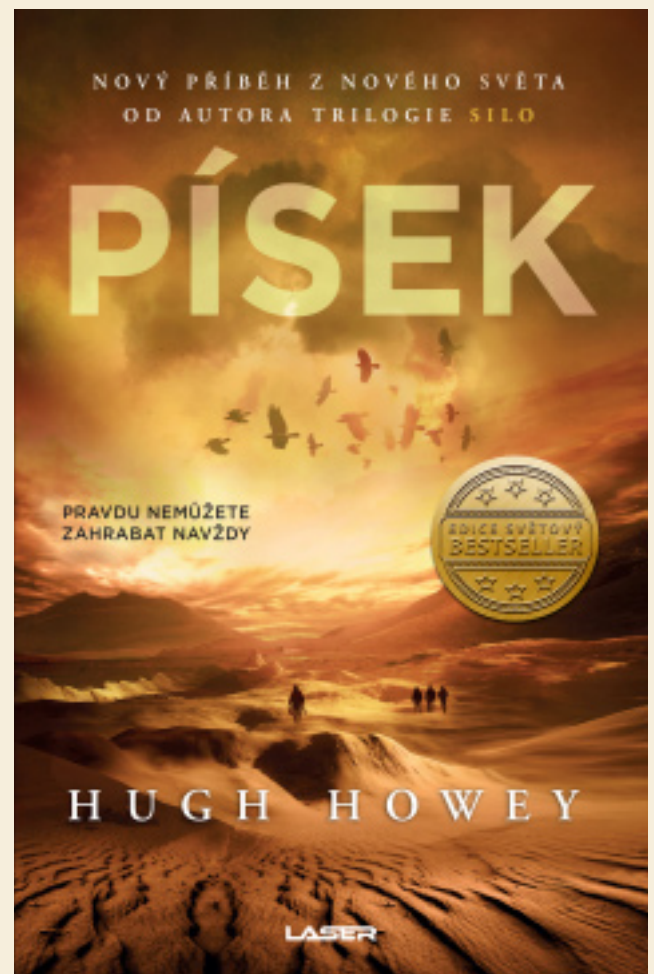

398 Kč

Více uvnitř

internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

Více uvnitř

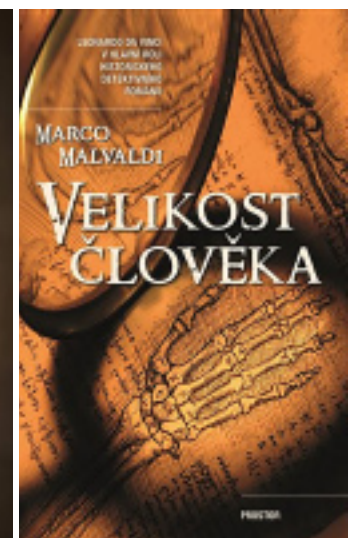
359 Kč

www.euromedia.cz

Více uvnitř

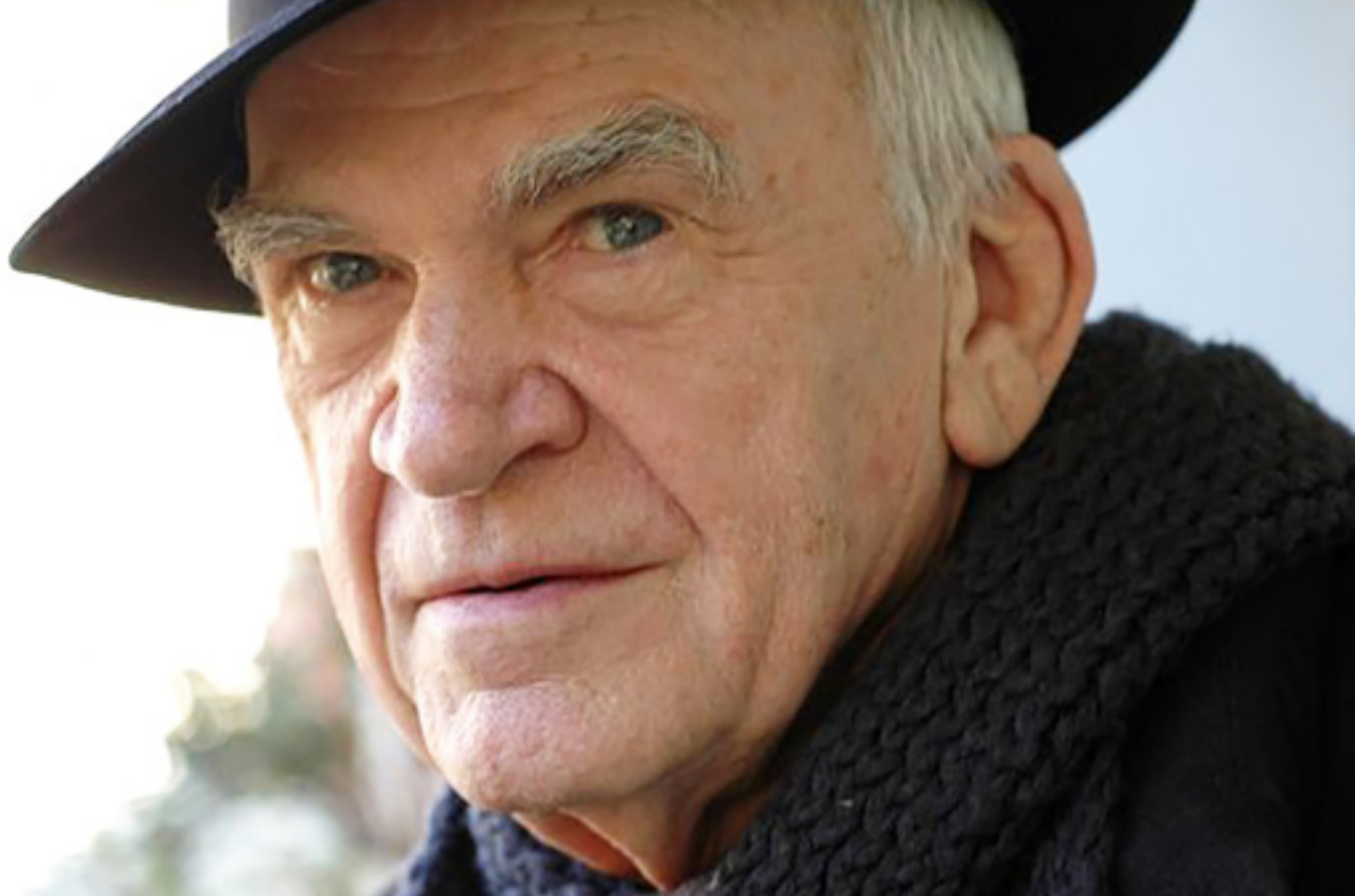

www.eprstor.com 347 Kč

UVNITŘ: Milan Kundera **SLAVNOST BEZVÝZNAMNOSTI**; **ALPRESS** (novinky); Hugh Howey **PÍSEK** (rozhovor); Tom Lanoye **TŘETÍ SVATBA** (rozhovor); Marco Malvaldi **VELIKOST ČLOVĚKA** (rozhovor); Lenka Požárová **LONDÝN PROSTĚ ŽERU**; Dan Brown **DIVOKÁ SYMFONIE**; Literární ceny Knížního klubu; Festival spisovatelů Praha a další

Další novinky, videa, rozhovory, recenze, aktuality na: <https://www.denik-knihy.cz>

Milan Kundera **SLAVNOST BEZVÝZNAMNOSTI**

V českém překladu Anny Kareninové vychází **Slavnost bezvýznamnosti**, poslední román Milana Kundery napsaný francouzsky. Příběh několika pařížských přátel, jejichž současná setkání v zahradách nebo na večírcích se snově prolínají se zasedáním Stalinova politbyra, je především Kunderovým zlehka a humorně napsaným loučením se s tématy, čtenáři a světem románu obecně. Povzneseně napsaná kniha plná humoru a dobré nálady a první próza, kterou jedenadevadesátiletý autor žijící v Paříži dovolil přeložit do své rodné řeči.

Přeložila Anna Kareninová

Vázaná, 120 stran, 297 Kč, ISBN 978-80-7108-375-7,
EAN 9788071083757

Zakoupit můžete zde

<http://www.atlantis-brno.cz/inshop/autori/kundera-milan/slavnost-bezvyznamnosti.html>

Ukázka z knihy a Poznámka překladatelky na následujících stranách

ATLANTIS

www.atlantis-brno.cz

„Všechno se mi líbí, cos mi už vyprávěl, všechno se mi líbí, co vymyslíš, a nemám co dodat. Možná jen s tím pupkem. Pro tebe je vzor bezpečné ženy anděl. Pro mě je to Eva, první žena. Nenarodila se z břicha, ale z rozmaru, z rozmaru stvořitelova. A první pupeční šňůra vyšla z její vulvy, z vulvy bezpečné ženy. Mám-li věřit Bibli, vyšly z ní ještě další šňůry a na konci každé z nich byl zavěšen malý muž nebo malá žena. Těla mužů zůstávala bez pokračování, zcela neužitečná, zatímco z pohlaví každé ženy vycházela další šňůra a na jejím konci další žena nebo další muž, a to všechno se milióntém a milióntém opakování proměnilo ve velikánský strom, strom tvořený nekonečným těl, strom, jehož větvoví sahá do nebe. A představ si, že ten obří strom je vkořeněný do vulvy jediné malé ženy, první ženy, ubohé bezpečné Evy. Když jsem otěhotněla já, viděla jsem se jako část toho stromu, visící na jedné z jeho šňůr, a tebe ještě

nenarozeného jsem si představovala, jak se vznášíš v prázdnotě, zavěšený na šňůře čouhající z mého těla, a tehdy jsem začala snít o vrahovi, který tam úplně dole tu bezpečnou ženu podřízne, představila jsem si, jak její tělo dokonává, umírá, jak se rozkládá, takže celý ten ohromný strom, který z ní vyrostl, naráz ztrácí kořeny, svůj základ, a začíná se kácet, viděla jsem nekonečné množství jeho větví padat jako obrovský déšť, a chápej mě dobře,

nesnila jsem o tom, že skončí lidské dějiny, že se zruší budoucnost, ne, ne, přála jsem si totální zánik lidí s jejich budoucností i minulostí, s jejich počátkem i koncem, s celým trváním jejich existence, s celou jejich pamětí, Neronem i Napoleonem, s Buddhou i Ježíšem, přála jsem si totální zničení stromu vkořeněného do malého bezpečného břicha první hloupé ženy, která nevěděla, co dělá a jaké hrůzy nás bude stát její mizerná soulož, která jí určitě nepřinesla ani tu nejmenší rozkoš...“

ATLANTIS

www.atlantis-brno.cz

POZNÁMKA PŘEKLADATELKY

Překlad je pro mne neustálý kondicionál: „Jak by to napsal spisovatel, kdyby psal česky.“ Když Milan Kundera došel k názoru, že bych mohla přeložit do češtiny jeho francouzsky napsané romány, kondicionál se změnil: „Jak by to napsal spisovatel, když psal česky.“ Světový spisovatel, jehož čeština i francouzština zní jako souzvuk, v němž poznáme jeho hudbu. Říkám-li, že překladatel hraje na svůj nástroj hudbu napsanou pro nástroj jiný a má být na svém nástroji věrný té hudbě

– teď byla přede mnou hudba skladatele, který ji složil sice pro „nástroj jiný“, ale na ten můj hraje mistrovsky. A já mám dostát nejen jeho hudbě, ale i jeho hře na můj nástroj.

Tím se změnil nejen kondicionál, ale i průpravy. Má představa o smyslu a etice úlohy překladatele se ucelovala od přelomu tisíciletí pod vlivem básníka Ezry Pounda, jeho překladů a jeho uvažování o překladu. Za svého učitele v těchto úvahách jsem považovala i básníka Petra Kabeše a jeho devizu „Přesnost je básnivost“.

Pevnou oporou, k níž se vztahuji po celou dobu, mi také byl a je právě Milan Kundera a jeho postoje k zacházení s autorskými díly. Jeho esej „Překlad jedné věty“ je mi školou překladu. „Nechovejte se tu jako doma, příteli, já jsem vám přece nikdy neřekl: ‚Tady máte mou partituru a dělejte si s ní, co se vám líbí,‘“ cituje v knize Kastrující stín svatého Garty Milan Kundera ze Stravinského dopisu dirigentu Ansermetovi. Lépe se to říct nedá. A když v „Umění věrnosti“ Milan Kundera píše: „Říká se: překlad je jako žena; buď věrný, nebo krásný. Neznám hloupější větu. Neboť překlad je krásný, jen když je věrný“, je to úleva: konečně to někdo řekl!

Průpravy k přesnosti a věrnosti, abych se „nechovala jako doma“, se tentokrát soustředily nikoli na pročitání sekundárních pramenů a vnímání a rekonstruování hudby originálu jako u překladů Célinových románů a Poundových Cantos, ale především na důkladný průzkum českých knih Milana Kundery z hlediska jazyka, slovníku, skladby vět. A pak na jejich francouzské překlady, které spisovatel autorizoval. Věděla jsem, že sice dávám českou podobu spisovateli na základě jeho francouzského jazyka, ale zároveň že mi zdrojem musí být jeho vlastní český jazyk. Díky nakladatelství Atlantis jsem měla možnost v elektronické verzi českých knih Milana Kundery, které Atlantis vydal, podrobně dohledávat užití slov a vazeb, i zdánlivě nevýznamných spojek či běžných bezpříznakových příslovcí. Byla to nedocenitelná pomoc.

Během práce na překladu jsem také zjišťovala to, čeho jsem si nevšimla dřív jako čtenář a co by mi možná unikalo i při zkoumání literárním: že totiž Milan Kundera psal francouzsky dávno předtím, než odjel do Francie, psal francouzsky už ve svých českých románech, jeho české psaní myslí francouzskou syntaktickou přes-

ností. Přicházela jsem na to pokaždé, když jsem použila nějaký typický postup francouzsko-českého překladu: chtěla jsem se vyhnout tomu, co se považuje za „nešikovnou poplatnost francouzštině“, chtěla jsem větu uhladit... a uvědomila si, že to není ani přesné, ani věrné, jen bezhlasé. Pokaždé jsem pak našla v českých knihách Milana Kundery právě ten obrat „syntakticky poplatný francouzštině“, který ale zazářil významem. Pro příklady citujme z toho, co kdysi vytýkal české verzi knihy Nechovejte se tu jako doma, příteli článek „Sám sobě překladatelem“: „Namátkou několik příkladů: Vytýkáci konstrukce jako ‚Kdo mě zajímá, je romanopisec‘ či ‚To, co charakterizuje životopisy slavných lidí, je, že chtěli být slavní‘ jsou klopotné a hlavně zbytečné, protože čeština elegantně řeší takové situace pomocí slovosledu: ‚Mě zajímá romanopisec. Životopisy slavných lidí charakterizuje to, že chtěli být slavní.‘ Jenže „elegantní“ slovosledy očividně mluví jinou řečí než spisovatel, naléhavost se vytrácí. Milanu Kunderovi jde o přesnost významu, věrnost myšlenky – a právě proto s bravurou používal vytýkáci a jiné vytýkané konstrukce od počátku, už tehdy, kdy se mu ještě nemohla předhazovat „klopotnost“ překladu. Je to s podivem: Autor má právo na svůj originální jazyk. Ale jakmile svůj originální jazyk svým originálním jazykem překládá, žádá se po něm elegantní uhlazený jazykový artefakt bez originality.

Jako překladatelka budu ještě snazší terč než spisovatel. Zde říkám: překlad Slavnosti měl postupně deset verzí, ke kterým jsem se znovu a znovu vracela právě s ohledem na české knihy Milana Kundery, abych došla co nejbliž k originalitě jeho jazyka, co nejdál od uhlazeného překladatelského artefaktu. Milan Kundera dostal překlad do ruky v lednu 2020. Díky jeho paní Věře jsem během téměř dvouměsíční dennodenní korespondence s ní měla vzácnou možnost podobu překladu zpřesňovat. Blízkost, kterou jsem poznala mezi Paříží a Prahou, zůstane v srdci, myšlenkách i dalších překladech. Je-li překladatel převozník mezi domovem spisovatele a domovem svým, pak toto byla cesta, na níž převážel spisovatele z jeho domova do jeho domova. Snad tím převozník splatil alespoň zčásti radost z krajiny, již plul.

Anna Kareninová, v Praze, 9. března 2020

© Getty Images/AFPM, Hed

Milan Kundera SVIATOK BEZVÝZNAMNOSTI

Sviatok bezvýznamnosti je ako náhodné stretnutie Sartra s Fellinim. Nepotrebujú veľa slov, všetkému rozumejú. Rozsahom útlý, no obsahom hutný román je príbehom štyroch priateľov v súčasnom Paríži.

Ramon by si rád pozrel Chagallovu výstavu, ale nechce sa mu stáť v nekonečnom rade. Charles čítal Spomienky Nikitu Chruščova, vrtajú mu v hlave a sníva o hre pre bábkové divadlo. Caliban je nezamestnaný herec očarený cudnosťou mladej Portugalky, ktorú stretol na narodeninovej oslave. Alaina vzrušujú odhalené pupky parížskych dievčat a myslí pritom na svoju matku. Nebude to čítanie a premýšľanie patetické, skôr vecné, a najmä úsmevné. Úsmev môže byť ironický, no určite nie cynický. Lebo pristupovať k vážnym veciam s humorom je dar, ktorým Milan Kundera oplýva a má ho na rozdávanie.

Slovenský preklad románu Milana Kunderu z roku 2013 pripravila prekladateľka Elena Flašková a redaktor Viktor Suchý. Milan Kundera, autor známej Neznesiteľnej ľahkosti bytia, je svetovo najúspešnejším a najprekladanejším autorom českého pôvodu.

**Slovenský preklad Elena Flašková
Vázaná, 112 stran, 12 €, EAN 9788081503016**

Titul v predpredaji, zasielame najskôr 9. 9. 2020

Zakúpiť môžete zde <https://www.artforum.sk/katalog/143941/sviatok-bezvyznamnosti>

ARTFORUM

www.artforum.sk

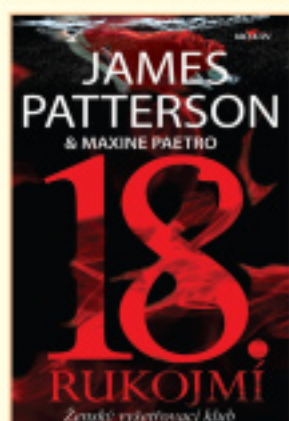

**Klára Kubíčková
Markéta Kubíčková**

STÍNY VICHROVSKÉHO KLÁŠTERA

Branou kláštera na Vichrově prochází nový prosebník o místo v řádu. Bartoloměj, mladík s temnou minulostí, je přijat mezi novice a záhy se v klášteře začnou dít strašlivé věci. Hlavním vyšetřovatelem neblahých událostí jmenuje opat svého správce a Bartoloměj je ustanoven jeho pomocníkem. Během vyšetřování odkrývá hrůzostrašné tajemství, jež se ho dotýká víc, než by si přál.

Vyšlo 10. srpna, rozsah 248 stran, cena 289 Kč

**James Patterson,
Maxine Paetro**
18. RUKOJMÍ

Tři ztracené ženy. Dva nesouvisící případy. Jeden odhodlaný zabiják. Na první pohled nevinná noc se pro tři učitelky z místní školy promění v horor a utrpení. Když jsou následující den pohřšovány, nevěští to nic dobrého.

Obavy z nejhoršího se naplní poté, co se objeví první tělo.

Vychází 7. září, rozsah 294 stran, cena 329 Kč

Eva Hrušková
MOTIVAČNÍ DIÁŘ

Představte si, že vám osud dovolí prožít za jediný rok všechna nesplněná přání. Stát se každý měsíc zcela novou osobností – cítit se krásnější a být šťastná. Že nevíte, jakým směrem své tužby směřovat? Inspirujte se životními cestami dvanácti českých celebrit, zjistěte, jaký je jejich trik k dokonalému životnímu stylu a pojdte s nimi objevovat jedinečnost každého dne.

Vychází 21. září, rozsah 232 stran

Anna Tarneke

TEĎ TO TROCHU ŠTÍPNE

Zdravotní sestra Anna, která na pohotovosti pracuje už 17 let, podává s humorem i vážností svědectví o nepředstavitelně náročné práci s lidmi v mezních situacích. Co dělat, když se na příjmu potkají členové znepřátelených týmů nebo si někdo v nemocnici odloží dítě kvůli představení v opeře? Jsou tací, kteří si vědomě zahrávají se zdravím, jiní se sem dostanou následkem nešťastné náhody. A některé zde potká i pravá láska...

Vychází 17. srpna, rozsah 208 stran, cena 269 Kč

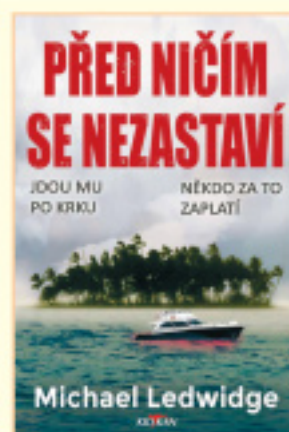

Christopher Macht

HITLEROVA ZPOVĚĎ

Budu se vás ptát na veškeré Vaše důvěrnosti – Vaši rodinu a první lásku, počátky NSDAP a pobyt ve vězení. Chci vědět všechno o koncentračních táborech, vraždění i pseudolékařských experimentech, které se děly na Váš popud. Chci vědět vše o masovém vraždění a co Vás k němu vedlo, Adolfe. Je to ironie, že Vás mohu zpovídat já, Eduard Bloch, Žid, kterého jste nechal naživu.

Vychází 14. září, rozsah 288 stran

Michael Ledwidge
**PŘED NIČÍM
SE NEZASTAVÍ**

Když se na Bahamách zřítí letadlo přepravující šest mužů, jmění v hotovosti a nepoctivě získané diamanty, jediným svědkem smrtelné katastrofy je potápěčský instruktor Michael Gannon. Domnívá se, že jde o špinavé peníze drogových bossů, které nikdo nebude postrádat. Odcizení peněz ovšem uvrhne Michaela do vražedné hry s těmi nejnebezpečnějšími muži světa.

Vychází 21. září, rozsah 272 stran

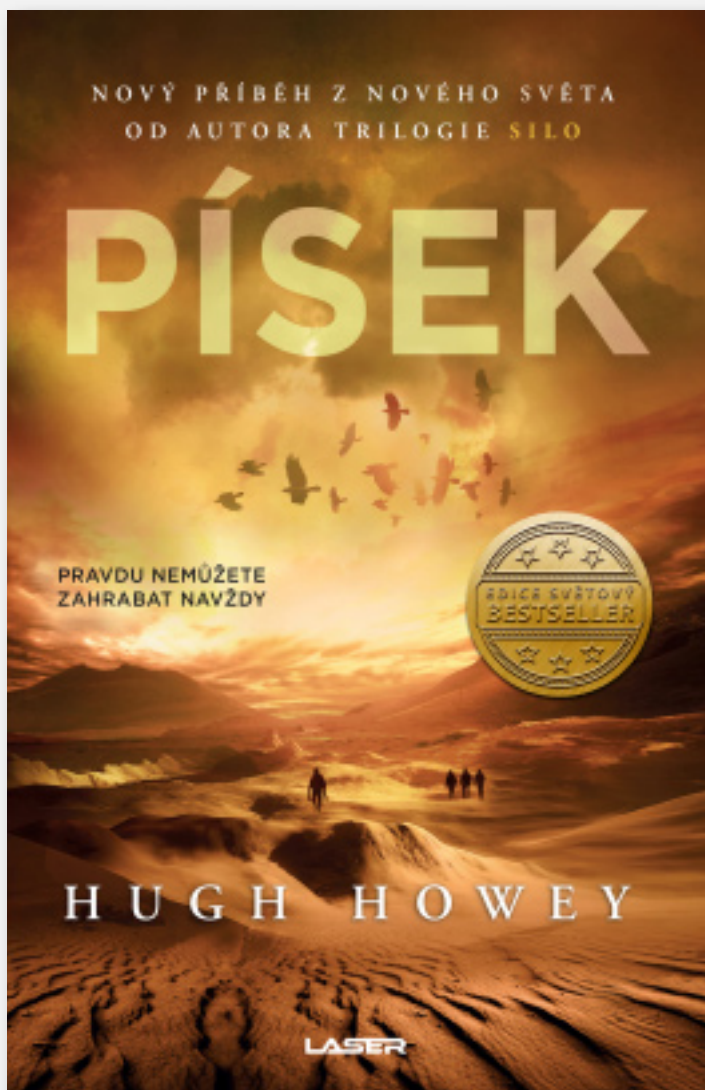
Hugh Howey PÍSEK

Ztracený otec. Opuštěná rodina. Zapomenutý svět. Vítejte v Písku, dalším apokalyptickém thrilleru Hugh Howeyho, autora fenomenální bestsellerové trilogie *Silo*, *Turnus* a *Prach*. Než se do něj vnoříte, pořádně se nadechněte – může to být naposledy. Starý svět byl zasypán. Nový teď existuje jen na vrších pohyblivých dun. V zemi skučícího větru a pekelného, všudypřítomného písku se čtveřice sourozenců pokouší dát znovu dohromady svou rodinu. Jejich otec pracoval jako písečný potápěč, jeden z těch, kdo z hlubin pouště přináší pozůstatky starého světa, které lidem pomáhají přežít. Ale otec zmizel. A svět, ve kterém své děti zanechal, nejspíš brzy zmizí taky...

Přeložil Jiří Engliš

Vázaná, 296 stran, 359 Kč,
ISBN: 978-80-242-6796-8, EAN: 9788024267968

Vydává **LASER**

Zakoupit můžete zde

<https://www.knizniklub.cz/knihy/376275-pisek.html>

Ukázka a rozhovor s autorem na dalších stránkách

www.euromedia.cz

Výkop

Palmer tu noc probděl vleže v přeplněném stanu a poslouchal chrápání a kašláni cizinců. Vítr dlouho do noci skučel a přinášel šepot písku, než nakonec utichl. Palmer uvítal silící světlo rozbřesku, jež postupně změnilo barvu stanu ze šedé na smetanovou, a když už nedokázal ležet v klidu a udržet měchýř, protáhl se mezi Hapem a plátěnou stěnou, sebral svůj batoh a boty a vyklouzl ven.

Vzduch byl po bezmračné noci dosud svěží, jak se písek zbavil horka nasáklého předešlého dne. Bylo vidět už jenom několik hvězd ve tmě na západě. Nad protilehlými dunami stála samotná Venuše.

Slunce už bylo někde tam nahoře, ale nad místními dunami se ještě hodinu neukáže. Palmer doufal, že se půjde potápět dřív, než začne pražit mezi vysoké písečné svahy. Liboval si v chládku hluboko pod zemí, dokonce i v ložiskách mokrého písku, která znesnadňovala proudění.

Posadil se, otočil boty podrážkou nahoru a vyklepal je patami o sebe, aby z nich vysypal náběr – písek, který do nich napadal. Otřepal si písek z ponožek, boty si obul a důkladně je zavázal na dvojitý uzel. Toužil si nasadit ploutve a vyrazit.

Zkontroloval obsah batohu s výstrojí a pustil se do její prohlídky díl po dílu. Ze stanu vylezl jeden z prospektorů, odkašlal si a odplivl si do písku dost blízko na to, aby si toho Palmer všiml, ale dost daleko na to, aby si nebyl jistý, jestli to mělo co dělat s ním.

Po krátké úvaze, zatímco muž močil na úpatí duny, Palmer usoudil, že hranice pochybného úmyslu leží mezi metrem a metrem a půl. Působilo to vědecky.

Z Brockova stanu se vynořil hubený muž s uhlově černou kůží: Moguhn, jenž v mdlém denním světle vyhlížel méně hrozivě. Podle toho, jak se oba muži v noci radili, byl patrně Brockovým zástupcem. Moguhn na Palmera pozvedl obočí, jako by se ptal, jestli se mladík cítí na náročný úkol toho dne. Palmer kývl hlavou na pozdrav i v odpověď. Bylo mu skvěle. Byl připraven na hluboký ponor.

Zkontroloval dvě velké tlakové láhve se vzduchem, připevněné na zádech jeho potápěčské soupravy, a připravil si plíce sérií rychlých hlubokých nádechů. Nebylo naléhavě nutné, aby sestoupil až do takové hloubky, jakou žádal Brock. Potápěčský vizor pronikne několika stovkami metrů písku. Stačí dostat se tak hluboko, jak to půjde, napoprvé možná do tří set, zaznamenat všechno, co uvidí, a vrátit se nahoru. Víc od něj nemohou žádat.

Ze stanu vyšel Hap a zastínil si oči před nadcházejícím úsvitem. Vypadal, jako by na hluboký ponor nebyl úplně připravený, a Palmer pomyslel na lidi, které znal a kteří sestoupili pod písek, aby je už nikdy nikdo neviděl. Cítili to toho rána, když se probudili?

Věděly jejich kosti, že někdo toho dne zemře? Ignorovali ten pocit a šli

i přesto? Pomyslel na Romana, spolužáka z potápěčské školy, jenž se ponořil, aby kousek od Springstonu hledal vodu, a už se nevrátil a nikdy ho nenašli. Třeba Roman věděl, že by neměl jít, cítil to přesně v té poslední chvíli, ale stejně se do toho pustil a setřásl pochyby, které sužovaly jeho duši. Palmer si pomyslel, že možná právě to teď dělají on a Hap. Pokračují vpřed navzdory pochybám a obavám.

Ani jeden z nich při kontrole výstroje nepromluvil. Palmer ze svého batohu vylovil několik kousků sušeného hadího masa a Hap si jeden vzal. Žvýkali kořeněné maso a přihýbali si odměřeně doušky z čutor. Když Moguhn řekl, že je čas vyrazit, zase soupravy zabalili nahodili si těžké batohy na ramena. Tihle muži tvrdili, že se prokopali do dvou set metrů, aby jim poskytli tolik potřebný náskok. Palmer už se s takovými snahami setkal a každý potápěč věděl, že si má vybrat co možná nejhlubší místo mezi pomalu se přesouvajícími dunami – ale dvě stě metrů? To bylo hlouběji, než kam sahala studna ve Springstonu, ze které jeho mladší bratr denně vytahoval kbelíky. Bylo obtížné přemístit tolik písku tak, aby nenavál zase zpátky. Na kopání jam byl písek příliš sypký. Vítr měl mnohokrát víc rukou než ti, kdo se hrabali v zemi. Poušť pohřbívala dokonce věci postavené na písku, natožpak ty, které byly udělané pod ním. A on a Hap tady spoléhají na piráty, že jim udrží čistou střechu nad hlavou. Kdyby tady byla jeho sestra, zfackovala by ho za to, že se do téhle šlamastyky dostal, a odvěkla by ho za nohy přes horké duny. Zabíla by ho za to, že se vůbec zapletl s bandity. Ona, která s jedním takovým randí. Jenže jeho sestra byla pokrytectví plná. Neustále ho nabádala, aby zpochybňoval autoritu, pokud to nebyla ta její.

„To jsou všechny vaše věci?“ zeptal se Moguhn, jenž je pozoroval. Černé ruce měl zastrčené do rukávů svého volného hávu, který nosil volně jako ženské šaty. Zářivě jasný oděv bez ozdob mu splýval přes kotníky a vlnil se jako horko. Palmer si pomyslel, že vypadá jako noc zahalená ve dni. „Všechny,“ odpověděl Hap s úsměvem. „Ještě nikdy jsi neviděl písečného potápěče?“

„Viděl jsem jich spousty,“ odušil Moguhn. Obrátil se k odchodu a mávl na chlapce, aby šli za ním. „Já jenom, že dva poslední, kteří se o tohle pokoušeli, měli každý tři láhve.“

Palmer si nebyl jistý, jestli slyšel správně. „Poslední dva, kteří se o tohle pokoušeli?“ opakoval tázavě. Ale Moguhn už se sunul okolo stanů mezi duny a on a Hap měli se svými těžkými batohy co dělat, aby mu stačili.

„Co to říkal?“ zeptal se Palmer Hapa.

„Soustřed se na ponor,“ odsekl Hap zamračeně.

Den byl mladý a pouštní vzduch dosud chladný, ale zátylek jeho kamaráda se leskl potem. Palmer si nadhodil batoh. Pochodoval měkkým pískem a pozoroval, jak se rozvíříje v jemný oblak, když v dunách zašeptal první ranní vánek. Jen co se ocitli za shlukem stanů, měl Palmer pocit, že z dálky slyší hrdelní rachot motoru. Znělo to jako ge-

nerátor. Duny se rozestoupily a země se začala svažovat dolů, hromady písku ustoupily širokému výhledu na volné nebe. Prostírala se před nimi jáma větší než studna v Shantytownu. Byl to opak hory, velká, na špičku postavená pyramida chybějící země, a v dále tryskal z potrubí proud písku a rozléval se s převládajícími větry na západ.

Dole na svahu už pracovali muži. Na dno to muselo být nějakých sto metrů. Byla to sice jenom polovina toho, co jim přislíbili, ale pohled na rozsah té práce uprostřed pustin byl impozantní. Tohle dokázali piráti s ambicemi, kteří se zvládli zorganizovat na déle než týden. Mohutnou postavu muže, který za tím stál, Brocka, bylo vidět na dně jámy. Palmer se jal sestupovat po svahu za Moguhnem a Hapem a za nimi se spouštěly jazyky laviny. Muži na dně ustaraně sledovali, jak se k nim valí. Když Palmer dospěl na dno, vrčení generátoru utichlo. Vytáhl boty z volného a sesypajícího se písku a musel to opakovat znovu a znovu. Potom si všiml, že ostatní stojí na kovové desce. Ten plát bylo sotva vidět, protože byl zaprášený pískem uvolněným při provozu. Palmer nechápal, jak je možné, že jáma vůbec existuje, nevěděl, co způsobovalo ten proud písku, který viděl nahoře, ani jak se tohle dílo udržuje. Hap musel být podobně zmatený, protože se zeptal Brocka, jak je tohle možné.

„Tohle není ani z poloviny všechno,“ prohlásil Brock a pokynul dvěma ze svých mužů. Ti se sehnuli a ometli písek okolo svých nohou. Palmera vyzvali, aby ustoupil, a jeden muž vyklopil rukojeť. Zavrzaly rezavé a pískem zanesené panty a v desce se otevřel poklop. Někdo namířil do průlezu světlo a Palmer uviděl, kde je těch dalších sto metrů.

Upěchovanou zemí se přímo dolů provrtávala šachta o kruhovém průřezu. Jeden z mužů připravil dva smotky lana a začal je odvíjet ve volných smyčkách na písek. Palmer se zadíval do bezedné černé díry pod sebou, do té velké stinné hloubky, a roztrásla se mu kolena.

„Nemáme celý den,“ řekl Brock a mávl rukou.

Jeden z jeho mužů přistoupil a stáhl si šátek z úst. Pomohl Hapovi sundat batoh a chtěl mu asistovat s výstrojí, ale Hap staříka mávnutím ruky odehnal. Palmer shodil batoh z ramenou, ale z muže nespustil oči. Měl dlouhé jemné šedivé vousy, ale Palmer byl přesvědčený, že v něm poznává Yegeryho, starého mechanika, kterého znávala jeho sestra.

„Ty jsi mival p-tápěčský obchod v Low-Pubu,“ nadhodil Palmer.

„Moje sestra mě tam jednou vzala. Yegery, že?“

Muž si ho chvíli prohlížel a pak přikývl. Když se pohnul, aby Palmerovi pomohl vybalit výstroj, Palmer mu v tom nebránil. Nemohl uvěřit, že Yegery je takhle daleko na severu, hluboko v poušti.

Na chvíli zapomněl na ponor a pozoroval, jak Yegery starýma rukama zkušeného odborníka připravuje jeho potápěčskou soupravu, kontroluje dráty a ventily a pro-

hlíží láhve se vzduchem, které Palmer zdrsnil brusným papírem, aby budily zdání, že má na kontě víc ponorů.

On i Hap se svlékli do spodního prádla a soukali se do potápěčských úborů, opatrně, aby nezamotali dráty, které se táhly podél rukávů i nohavic. Sestra Palmerovi kdysi pověděla, že Yegery ví o potápění víc než kterýchkoliv deset lidí dohromady. A tady ho mají před sebou, jak si olizuje staré prsty a připojuje vývody baterií na Palmerův vizor, načež náhlavní soupravu zapíná a zase vypíná.

Palmer se zadíval na Brocka a žasl, co tihle bandíti zvládli dát dohromady. Podceňoval je, myslel si, že jsou to neorganizovaní hledači pokladů, co jen doufají, že se na ně usměje štěstí. Snad nejsou jediní, kdo toho dne udělá dojem.

„Poklop brání písku v pronikání do jámy,“ řekl Yegery, „takže ho za váma budeme muset zavřít.“ Přejel pohledem z Hapa na Palmera, aby se ujistil, že ho oba poslouchají. „Hlíďte si vzduch. Máme odraz od něčeho tvrdého v hloubce asi tři sta, malej, ale neměnej.“

„Vy můžete sondovat tak hluboko?“ podivil se Hap. On i Palmer už byli skoro oblečení.

Yegery přikývl. „Mám tady nahoře prodrátované dvě stě svejch potápěčských obleků. Ty drží pohromadě stěnu šachty a rozvolňují písek mimo ni, takže ho můžeme pumpovat ven.“

Máme pro generátor palivo ještě na několik dní, ale tou dobou už budete zpátky, nebo mrtví.“

Starý mechanik se neusmíval a Palmer si uvědomil, že to nebyl vtip. Nasadil a utáhl si vizor, ale zakřivenou obrazovku si zatím nechal na čele, aby mu nebránila ve výhledu. Na krk si pověsil potápěčskou svítilnu a připevnil si ploutve na boty. Batoh na výstroj a oblečení nechá tady nahoře, ale přivázal si čturu těsně k tělu, aby nekladla odpor. Nevěřil téměř mužům, že by mu do ní nenamočili, zatímco bude pryč.

„Ti druzí dva potápěči,“ zeptal se Yegeryho. „Co se s nimi stalo?“

Starý potápěčský mistr převaloval v ústech písek, písek, který měl v ústech každý z nich, který měli neustále v ústech všichni.

„Starejte se o svůj ponor,“ poradil oběma chlapcům.

.....

KNIŽNÍ KLUB DOSUD VYDAL

Hugh Howey – americký autor fantastiky (nar. 1975), proslul jako komerčně velmi úspěšný autor, který prodal filmová práva a nepotřeboval k tomu nic než laptop. V mládí se vedle školy věnoval rovněž počítačům a na vysoké si kvůli úsporám za nájem koupil obytný člun, což ho nakonec dovedlo k zaměstnání námořního kapitána. Na cestách si našel manželku, která mu poté vzala vítr z plachet. Místo toulek po světě se začal toulat vlastní fantazií a psát příběhy s odvážnou Molly Fyde, pro kterou v pětadvacátém století neexistuje nic, co by nesvedla, nebo o co by se alespoň nepokusila. Od roku 2009 začal své příběhy publikovat v elektronické podobě prostřednictvím tzv. Kindle Direct Publishing přímo na Amazonu. Brzy se přidaly další práce, až v roce 2011 vydal úvodní povídku z postapokalyptického světa, kde lidstvo přežívá v zajetí rozsáhlých podzemních sídlišť. Prvních pět novel později vyšlo společně také knižně pod názvem *Wool* (2012) a ve stejném světě se odehrává rovněž série tří dalších novel vydaná společně jako *The Shift* (2013). O zfilmování příběhu se zajímá samotný Ridley Scott.

Příběhy, které vyprávím, mají v sobě vždy něco nepravděpodobného

Není neobvyklé, že spisovatel promění povídku nebo novelu v román, když si uvědomí, že má materiál na rozsáhlejší žánr. Sci-fi spisovatel Hugh Howey takto postupoval u svých postapokalyptických příběhů *Silo*, *Prach* a *Turnus*. Nyní nakladatelství Laser vydává autorův román *Písek*.

Pokračujete v psaní postapokalyptických románů?

Ano. Děj románu *Písek* je zasazený do budoucnosti, kdy pouště pokryly většinu Severní Ameriky. Voda je vzácná a lidé přežívají potápěním hluboko pod duny, aby odtud vyzvedli, co se dá ještě využít z dnešního světa. Děje se to na příkladu jedné rodiny, která byla rozdělena různými silami a konflikty. Nyní se musí zase spojit, aby pomohli zachránit sebe a své přátele. Je to odvážný příběh.

Jak dlouho v sobě nosíte myšlenku, že civilizace skončí pod horami písku?

Někdy od střední školy, když jsem viděl film, v němž byla scéna, v níž se hrdina Wesley ponoří do jámy s pískem, aby odtud zachránil svého kamaráda.

O několik let později jsem viděl experimenty, v nichž vědci používali vibrace ke změně viskozity písku. Mohli ho pohybem zrn proměnit v tekutinu, jako by to byly molekuly.

Nakonec jsem s tátou navštívil velké písečné duny na západní straně Skalistých hor a viděl jsem, jak vítr a hory mohou vytvořit obrovské zásoby písku. To všechno se v mé mysli spojilo a začaly naskakovat příběhy.

Když už jsme se zmínili o povídkách, které se stávají romány, máte nějakou zásobu rukopisných povídek, s nimiž počítáte, že je rozšíříte do románového žánru?

Existují tři události, které se odehrávají před, během a po událostech z trilogie *Silo*, a i některé další příběhy mají potenciál stát se romány. Pro mě je každá povídka průzkumem, který by mohl vést k dalším dílům. Je to krása tvorby. V krátké době zavítáte na úžasné místa.

V letech, kdy vyšly knihy *Silo* a *Turnus*, jste prý koupil lod' a plavili se s ní kolem světa. Znamená to, že se vaše další série bude jmenovat třeba *Mokrý* nebo *Kapalný* nebo *Vlna* a bude to postapokalyptický příběh o lidech, kteří žijí pod vodou?

Plachtění po světových mořích určitě posune moje psaní novým směrem, ale pravděpodobně nebude mít s vodou nic společného. Mnohem víc mě fascinují kultury lidí na odlehlých místech. Třeba jsem s přítelem strávil týden na velmi malém ostrově, který nemá mnoho obyvatel a kam turista nezavítá. Na takových místech se cítím často jako mimozemšťan, a to proto, jak se na nás lidé dívají, a jak mi cizí připadají jejich životy. Nelze předpokládat, co na takovém zapomenutém ostrově najdeme, ale vždy je to šokující, provokující, krásné a živé. Tak se snažím, aby se tyto pocity v mých povídkách zobrazily.

Co vás vedlo k tomu, že jste začal psát?

Od svých dvanácti let jsem snil o tom, že budu autorem. Jen jsem nikdy neměl tu sílu, abych dotáhl některý příběh až do konce. Začal jsem psát a po několika kapitolách mě to začalo nudit a pustil se do něčeho jiného. Teprve, když jsem začal psát pro web recenze knih, jsem si zvykl vstávat každé ráno, abych stihl termín odevzdání textu. Někteří z aspirujících autorů se na této, internetové stránce ptali, co všechno musejí udělat, aby mohli vydat vlastní knihu. Nikdy nezapomenu na odpověď Caroliny Todd, která pracovala se svým synem a vydávali romány pod jménem Charles Tood. Napsala: „Jen piš! Přestaň o psaní snít a mluvit o něm. A piš!“

Její vášeň mě vyděsila. Probudilo mě to. To, co říkala, bylo jednoduché a logické. Vždycky jsem chtěl napsat román, podmínil jsem tím osobní úspěch, a tak jsem k tomu přistoupil profesionálně. Začal jsem psát a uložil si, že mohu skončit až s poslední tečkou...

Proč sci-fi? Vyšlo to z toho, co jste četl jako dítě? Na základě kterých vlivů jste se rozhodl pro tento žánr?

Od mládí jsem byl velký obdivovatel sci-fi. Na univerzitě mě to trochu přešlo a začal jsem číst klasiku a pak jsem už vyhledával převážně literaturu faktu. Ale příběhy, které jsem chtěl vyprávět, měly v sobě vždy něco nepravděpodobného.

A když se ptáte na to, kdo nebo co mě nejvíce ovlivnilo, uvedl bych Jonathana Swifta a filmy studia Pixar. Chci psát díla, která budou zábavná a dobrodružná, ale s hlubším významem. Sci-fi, které mě jako čtenáře nejvíce baví, jsou příběhy, které se zaměřují spíše na lidi než na světy nebo technologie. Nezajímá mě, jak fungují, ale pouze to, jak zlepšují nebo omezují naše životy. Skvělé drama je hnací silou vztahu a emocí.

Trilogie Silo, Turnus a Prach (česky Kníží klub) je o uzavřené společnosti na okraji přežití. Hovoří o tom, jak křehká je naše existence, jak křehký se náš svět může zdát. Ale hovoří i o naději, že i přes četná nebezpečí, kterým nezbytně čelíme, lze zlepšit postavení lidstva...

Ano. Sci-fi má šanci zkoumat lidského ducha. Myslím, že je to žánr, který nám umožňuje zveličovat některé aspekty přírody, nebo vyladit rysy prostředí, v němž žijeme, a zjistit, co mu škodí. Je to úžasný žánr a psát v něm velmi je vzrušující.

Rozhodl jste se pro netradiční publikaci svých knih. Nemáte agenta, ani nevyhledáváte nakladatelství. Jak se to stalo? Je v tom náhoda nebo úmysl?

Je to něco z obou důvodů. Rukopis jsem si nechal otestovat od několika čtenářů. Řekli mi, že si čtení opravdu užili. A to mě povzbudilo v záměru pokračovat. Mým snem bylo zveřejnit kapitoly této knihy nazvané Molly Fyde a Parsona Rescue na webových stránkách a požádat o dary. Mělo to být sériové dobrodružství s malou nadějí vydělat peníze. Ale spousta

prvních čtenářů mě ujišťovalo, že příběh Molly Fyde je stejně dobrý jako cokoli jiného. Zvolil jsem tedy tradiční cestu a když přišla nabídka, přijal jsem ji.

Tato zkušenost mě hodně naučila. Bavilo mě pracovat s editorem, ale chtěl jsem postupovat rychleji. Domníval jsem se, že se mohu věnovat redigování a marketingu sám. Prodal jsem několik set výtisků a možná pobavil nějaké přátele. Myslel jsem si, že po celý zbytek života budu psát v utajení jen proto, že se mi to líbí.

Ale začali se mi ozývat agenti, vydavatelé, filmové společnosti a televizní studia. Opět mi začala v hlavě silit myšlenka, že by bylo dobré svěřit publikaci odborníkům. Ale odolal jsem a užívám si svobodu psaní a publikování. Tradiční vydavatel by musel podrobně naplánovat rozšíření čtenářské základny a zároveň mi zachovat spoustu svobod, na které jsem si zvykl a potřebuji je. Nikoho takového jsem však nenašel. Stále není k dispozici dobrý model, který by postavení vydavatele a autora optimálně vyřešil.

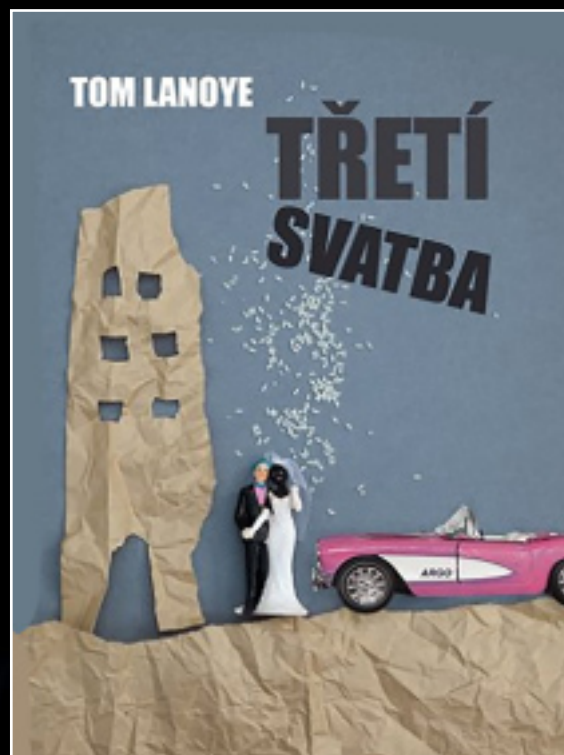
Jaké jsou výhody nezávislého autora?

Je jich mnoho. Nezávislí spisovatelé si většinou více vydělají. Mohou knihy přiměřeně ocenit a stát se konkurenceschopnějšími.

Některé další výhody: Můžeme se věnovat různým žánrům, mohl jsem volně psát standardní beletrii, knihy jako Half Way Home, které mají více fantazijních prvků, a to bez toho, že by mi do toho někdo zasahoval. Můžeme publikovat povídky a novely.

Největší výhodou je však vztah s fanoušky. Když komunikuji se čtenáři, funguje tu pocit kamarádství, jako bychom se všichni podíleli na společném díle. Vědí, že nemám PR firmu ani publicistku, která by pracovala jako má tisková mluvčí. Myslím, že chápou, že moje schopnost psát pramení přímo z jejich podpory. Nevím, jestli všichni spisovatelé cítí ke svým čtenářům něco jako je důvěrný vztah, ale mám podezření, že nezávislost takové pouto upevní.

(Ze zahraničních pramenů)

Tom Lanoye TŘETÍ SVATBA

Čerstvě zfilmovaný šestý román Třetí svatba (Het derde huwelijk, 2006) jednoho z nejčtenějších a nejocěňovanějších vlámských spisovatelů je nejspíš aktuálnější než kdy jindy: autor v něm svým bravurním, komickým i podmanivým stylem vykresluje problematiku evropského přistěhovalectví a lidí uvízlé v jejím soukolí.

Stárnoucí a stále více nemohoucí homosexuál Maarten už není ve filmovém byznysu na výsluní, jak býval, před nějakou dobou mu zemřel životní partner a navíc ho tíží dluhy. V této situaci mu kdosi nabídne výhodnou nabídku: když u sebe ubytuje mladou černošku Tamaru a na oko se s ní ožení, aby získala povolení k pobytu, obdrží tučnou sumu. Sám zadavatel této fušky je totiž v hledáčku policie, protože v dobré víře už dvakrát vdavekchtivým ženám z cizích krajů naletěl, a i když tohle má být opravdu láska jako trám, pro belgické orgány je každý jeho další sňatek s cizinkou už předem odsouzený jako fingovaný.

Maarten obývá dům, kdysi secesně zdobný a elegantní, nyní však stejně sešlý jako je jeho majitel. Přitakání bývalého bonvivána finančně lákavé nabídce nevychází jen z obav o jeho materiální zabezpečení – mladá společnice by mohla v domě zastat i lecjakou práci a o chřadnoucího stárnoucího muže se postarat. Soužití takto dvou rozličných charakterů logicky naráží na spoustu peripetií, z nichž Lanoye s humorem sobě vlastním dokáže vykresat zářivě zábavné jiskry, přesto v jeho líčení obou osamělých lidských osudů je mnoho pochopení pro ty, jimž osud do vínku nedal jen jednoduché výzvy. Na pozadí příběhu, který neodvratně graduje k nečekanému finále, autor velice výstižně líčí upadající slávu kdysi bohaté země a touhy a očekávání, které do ní vkládají ti, jimž kvůli povolení k pobytu stojí za to pokusit se obejít zákon. Stejně bravurně popisuje snahu státních orgánů podobným scénářům zamezit i za cenu nabourání soukromí občanů.

Přeložila Radka Snejkalová

Vázaná, 336 stran, 398 Kč, ISBN 978-80-257-3213-7, EAN 9788025732137

Zakoupit můžete zde

<https://www.kosmas.cz/knihy/265932/treti-svatba/>

Ukázka z knihy a rozhovor s autorem na následujících stranách

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz, internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

TOM LANOYE

TŘETÍ SVATBA

I. 1.

„Oženíte se s ní, nastěhujete si ji k sobě, budete s ní žít. Ale jestli se jí dotknete, tak vás oddělám.“

Člověk, který pronáší tuhle frázi, sedí naproti mně. Vyvrbil se z nějpotencionální mecenáš. V týhle hospodě se setkáváme z jeho popudu. Nikdy předtím jsem ho neviděl.

Je deset ráno. Mají tu ohavný světlo.

To si to mám jako načmárat na zadní stranu pivního tácku Maes? Nemám u sebe nic na psaní. Po mecenášovi může člověk těžko chtít tužku, aby si zapsal jeho slova. Tenhle chlápek mi stejně nepřipadá jako někdo, kdo by si liboval ve slovíčkaření. Jde mu o budoucnost. To pronesl už třikrát. Někoho takového těžko můžu pochválit za řečnické dovednosti. Mecenáši se stejně nemaj chválit. Rozhodně ne, když někoho takového znáte sotva půl hodiny a když vám během tý půl hodiny navrhne něco, co je vám proti srsti, a navíc je to proti zákonu, a ještě vám kvůli tomu vlastně tak trochu vyhrožuje.

Kéž by si tohle mohl vyposlechnout Gaëtan. Ten by se popadal za břicho. „Ty vole, jdi do toho!“

Jsem s tím chlápkem v týhle zapadlý putyce úplně sám. Topení skoro nehřeje, okna tu naposledy myli bůhví kdy, venku se město vzpamatovává z ranní špičky, všichni už mezitím došli do školy a do práce, asphalt se leskne, z dálky je slyšet cinkání pobřežní tramvaje, kolem projíždí bába na rezavém bicyklu, řídítka se jí klepou v ruce, teprve se rozednívá – nebo že by se sem hnaly další kroupy a kyselý déšť? Dělá se mi špatně, a to se přitom ani nedívám do zrcadla na stěně nad dřevěným obložením.

Měl bych ze sebe vydolovat nějakou odpověď. Jenže nevím jakou. Řeším to odkašláním. Odkáslání vždycky pomůže. Pomůže všechno, čím si člověk získá víc času. Zákon přeživších. Odkáslu si podruhé.

Celou noc lilo, voda spláchla z téhle zvadlé královny mezi pobřežními letovisky i ty poslední zbytky elegance. Centrum města je rozbagrované, musel jsem ho obcházet pěšky.

James Ensor by jen souhlasně pokyvoval hlavou. Spořádaná oblast katastrofy: čtvercové betonové krátery a rezavější železné výztuže, jako střeva se krotící kulaté kanalizační potrubí, pilně se činící bagry a jeřáby, stavební dělníci s ochrannými rouškami, popojíždějící nákladáky se zadky chrlicími černočerné zplodiny... Já necítím nic. Dokonce ani Severní moře. Nebo snad mám něco s čichem?

Ještě tohle. Lidské tělo připomíná seřazené kostičky domina. Stačí se dotknout jedné, a už to letí. Padají. Rychleji, než by si člověk myslel.

S Gaëtanem jsem se nemohl ani pořádně rozloučit. Co to je taky za nápad umřít si s hadičkami v nose a v břiše a bez svého věrného psa u lůžka?

Dokonce ani sestra, která měla noční službu, si ničeho nevšimla. Gaëtan přitom v ruce pevně svíral tísňové tlačítko, šňůru měl dokonce omotanou kolem zápěstí, palec připravený na čudlíku, jako by tím tlačítkem mohl vyhodit do vzduchu nálož dynamitu. Jeho smrtelná agonie prý trvala hodinu. Čudlík nezmáčkl. Museli mu potom skoro zlámat prsty, aby z nich tlačítko vysvobodili. Rigor mortis? Tvrdohlavost.

Prostě celý Gaëtan.

Zírám na svého potencionálního mecenáše. Pořád dokola se odkašlávat nedá. Jmenuje se Norbert. To mi vnutil se silným stiskem ruky hned při pozdravu, když jsme oba ještě stáli každý na své straně stolečku, mezi námi jeho bílá mramorová deska jako roztočený létající talíř. „Pro vás Norre nebo Bert nebo Norbert. Vyberte si.“ Nedůvěřuju lidem s třemi křestními jmény. Ani když mi nabízejí peníze.

Věděl o mně všechno, co se o mně dalo zjistit. Prý z internetu a několika odborných časopisů. Moc toho není. Jemu to stačilo. „Máte dobré reference,“ pokýval chlácholivě hlavou. Odmítl mi sdělit od koho.

Pach saponátu, kterým tu myli podlahu, si to ještě rozdává s nikotinem a rozlitým pivem ze včerejšího večera. V tom mi čich neselhává. Mýdlo a zvětralé pivo. Asi si za to můžu sám. Dívám se kolem sebe. V rohu neslyšně bliká herní automat, kuželník pod vínovým koženkovým potahem se nadouvá k prasknutí, hraje tu jedovatá sladkobolná hudba – Johnny Mathis, vsadil bych se. Bolí mě levá ruka, palec už dva týdny vůbec necítím. Norre nebo Bert se na mě dívá plný očekávání. Dokonce i u kresleného filmu bychom teď mluvíli o napětí. Jo, je to hudba Johnnynho Mathise.

Povadlá babizna za výčepním pultem – akorát včas – spustí kafemlejnek. Oba dva se lekne. Mlejnek se na pultě těší výsadnímu postavení. Průhledná zužující se plastová nádobka plná čokoládově hnědých zrněk. Trhavě se sunou dolů, do soukolí nožníků. Ty spustí ohlušující lomoz, sveřepě rachotí jako sbíječka pro trpaslíky. Ještě jsem dneska neměl svou injekci kofeinu, léky se mi zařirají do žaludku, musím si dát pozor, abych správně dýchal – do břicha! Do břicha! Když na okamžik zavřu oči, roztočí se mi hlava. Za chvíli budu muset začít inhalovat do papírového pytlíku, abych se nesložil. Takže třeštím oči a dýchám jako ryba na pultě. Narodil jsem se tak. Trvalo půl století, než mi to došlo. Jediný exemplář ojedinělého, dosud nepopsaného druhu ryb z hlubokých vod oceánu. Nemůžou zavřít oči, a přesto se dostanou do vlečných sítí, z nichž je rybáři k úžasu vlastnímu i ryb samotných vytáhnou nahoru. Poprvé spatřit slunce a nebýt schopný ani zamrkat. Zase se to musí stát mně.

„Pane Seebregsi?“ naléhá Norre nebo Bert. Jeho příjmení zní Vandessel.

Co chce, abych odpověděl? Že si jeho vyvolenou chci nejdřív vyzkoušet? Že chci vědět, v jakém provedení je k dodání – s kózama, nebo bez?

S konverzací, nebo bez? Doneše se k nám vůně mleté kávy.

Čerstvou kávu miluju. Vandessel ne. Žlutým brčkem srká z vysoké sklenice rajčatovou šťávu. Červená a žlutá se spolu na bílé mramorové desce nádherně vyjímají.

Fakt škoda toho světla. Tohle je století špatného světla. Minulá století vypadají na všech obrazech o tolik líp. Za to přece nemůžou jen malíři? Je to naše chyba. My jsme chodící černé díry. To nejkrásnější světlo kolem sebe pohlcujeme a ničíme ho. Já se ve spoustě věcí nevyznám, ale o světle mi nemusíte nic vykládat. A už vůbec ne o špatném světle. To vidím všude kolem sebe.

Vandesselovy prasátkově růžové ruce jsou samý chlup. Ukazováčkem poklepává do mramoru. Na prsteníčku má groteskní stříbrný prsten s diamantem. Větší faux-pas než diskohudba na pohřbu. Na Gaëtanově pohřbu hrála You Should Be Dancing od těch kastrátů The Bee Gees. Můj hold. Můj komplot. Dal jsem pánovi z pohřebního ústavu cédéčko, na kterém bylo fixou napsáno „Missa solemnis“. Výraz v jeho obličejí poté, co do posvátného ticha krematoria stiskl tlačítko Play, stál za všechny prachy. You Should Be Dancing. Bylo to dětské. Gaëtan by byl nadšený. Jeho příbuzní nadšení nebyli. Stěžovali si. Co čekali? Staying Alive od The Bee Gees? Sister Sledge a jejich We Are Family? Ze dvou Gaëtanových bratrů mi před obřadem přišel kondolovat jen jeden. Ze tří sester žádná. Dokonce ani ta nejmladší, jeho oblíbenkyně. Odešel jsem dřív, než se ke slovu dostali řečníci. Trpasličí sbíječka konečně utichne. Rozhostí se křehké ticho. Ta hudba se sem nakonec hodí. Vždycky se najde scéna, ke které se hodí ta či ona hudba. Kam se hodí Johnny Mathis, tam se hodí cokoliv. Jen člověk nesmí vnímat slova.

K vystupňování napětí by se teď musel udělat stříh a ze širokouhlého záběru zaostřit na detail. Nehybný Vandessel z ánfasu s těmi svými kostěnými obroučkami a černými, k lebce ulízanými vlasy, v bílé košili s fádni kravatou i oblekem. Za tlustými skly pěkné oči. Ve dvaceti musel být přitažlivý. Odhaduju ho tak na šestatřicet. Takovej ten nadřzenej týpek, pro kterého je oblek svěrací kazajka. Teď by mu měla z čela skanout kapička potu. Příhrávka je na jeho straně.

A on do toho jde. Opakuje se. Možná si není jistý, jestli jsem mu rozuměl. Možná ho baví všechno dvakrát opakovat. Prodává pojistky nebo střechní krytiny. To vyjde nastejno. Nebo krmivo pro kočky. Z čeho dneska člověk nezbohatne? Sedím naproti němu neoholený, smrdí mi z pusy a pohled mám patrně zkalený, v slzavém bělmu drobné žilky. Nikdy jsem nebyl ranní ptáče a ani prášky na tom nic nezměnily. Jak si mě asi Vandessel včera představoval po telefonu? On každopádně mým představám odpovídá: instant replay, a to doslova. Neuhne ani o krok. Muž s posláním. „Ožeňte se s ní, nastěhujte si ji k sobě, žijte s ní. Ale jestli se jí jednou jedinkrát dotknete, tak vás oddělám.“

Možná to ukradl z nějakýho španělskýho filmu. Spolu se žhavou zápletkou, prapodivnými úmrtími, suchým humorem, rychlým sexem.

Tvrdí barvy, katolická symbolika. V Madridu na to člověk sežene dotace. A publikum. A lepší lokace. V týhle zemi si holt člověk musí poradit s tím, co má po ruce. Čehož je tahle putyka tím nejlepším důkazem.

Navrhnul ji Vandessel. Člověk nemůže mít talent na všechno. Je hranatý v ramenou a má hrubé ruce. Před sto lety by pocházel ze sedlácké rodiny. Před sto lety bychom ze sedlácké rodiny pochá-

zeli všichni. To je tragédie dnešní doby, týhle země, tohohle kontinentu. Jsme moc rychlí.

Jeden je pořád ještě ryba, druhý pořád ještě sedlák.

„Nestačí vám, kolik nabízím?“ ptá se Vandessel. V jeho hlase poprvé zazní podrážděnost. Už jsem zapomněl, o jakou částku se jedná. Byla velká. V hotovosti. Načerno. Už nevím. „Víc nabídnout nemůžu,“ říká, „to je všechno, co mám.“

Věřím mu. Dokonce cítím něco, co by se dalo považovat za soucit.

„Nejde o peníze,“ odpovídám. Můj hlas zní váhavě.

Jestli v něčem fakt vynikám, tak ve váhavosti. „Já prostě nevím, jestli bych tohle dokázal vzít za správněj konec, pane Vandessele.“ Hlavně dýchat. Dialogy jsou vždycky problém.

Soustřed se na břicho. Mysli na břicho před třiceti lety. Mysli na Gaëtanovo břicho, s umělým vývodem nebo bez. Na stolečku vedle jeho postele stál telefon. Jednu ruku měl volnou. Zase mohl normálně mluvit. Údajně. Poslední vzepětí života.

Tak to chodí. Mohl mi zavolat. Hlava jedna skopová. Já bych přišel. Kdybych to býval věděl? Přišel bych. „Já nevím, jestli tohle zvládnou,“ říkám Vandesselovi.

„Každý se může oženit,“ naléhá Vandessel. „Záleží jen na tom, jestli chce, nebo nechce.“ Rád by k tomu něco dodal, něco zásadního, něco, čemu se nedá odporovat, jenže tentokrát nás svým syčením a bubláním přehluší kávovar.

Mlčky se jeden druhému díváme do očí. Přestřelka beze zbraní v zaplivaný vlámský putyce. A co kdyby se tahle scéna přece jenom měla točit v našich končinách, a ne v Madridu? Donutil bych režiséra, aby si vybral nějaký bar vedle jatek. To funguje vždycky. Drama plné vášně? Krimiseriál? Zfilmovaná autobiografie vůdce stávkového hnutí nebo padlého kněze? Stejně jako máte civilní ztráty, máte i civilní dramata.

Třeba jatka, to funguje vždycky, co se týče atmosféry. Nebo stará plynárna nebo zkrachovalé loděnice. Budovy a města mají svoje jizvy stejně jako my. A právě o ty jizvy jde. Jestli nemáte žaludek na jizvy, musíte holt točit reklamy na margarín nebo na dětskou linku důvěry.

V těch nikdy neuvídíte starou plynárnu, natož jatka. Kontext určuje všechno, dokonce i v Ostende. Zemřelá matka. James Ensor. Kávovar se zastaví. „Tak to udělejte pro ni,“ ozve se vzápětí Vandessel, hlas se mu trochu třese.

Sklopí pohled a rozvázně míchá žlutým brčkem v nepřírozeně červené rajčatové šťávě, jako by z ní potřeboval něco vylovit. „Ta holka si zaslouží lepší budoucnost,“ pronese. Proč už se na mě nedívá? Nebo snad sám nevěří tomu, co říká? „Kdybyste tak věděl, z jakého pekla pochází.“

Dejte jí šanci. Zaslouží si to. A já ji miluju.“

Panebože. Vykašli se na tužku, Vandessele. Fajn, že ses do toho pustil s takovou vervou. Lepší víc materiálu než míň. Ve střihně se to zachrání. Aspoň pokud je materiálu dost. Já nemám ani centimetr filmovýho pásku, na kterým by byl Gaëtan.

Dvacet let v oboru. Ani jedna cívka, ani kousek videa, žádné DVD. Nic, na čem by se Gaëtan hýbal. A k čemu schraňovat obrázky, co se nehýbají? Vedle Gaëtanovy urny se na mě z portrétní fotky – trapácky vyvedené v sépii, ochranném zbarvení sentimentu – kšichtila neznámá tvář. Kdo to byl, ten chcípák s bezbrannou bradou a vyhaslým pohledem?

....

Ne každý musí zastávat stejné hodnoty

Román Třetí svatba vyšel v originále v roce 2006. Rasismus, migrace a integrace se najednou staly naléhavými problémy, takže román o manželství z rozumu mezi starším homosexuálním vdovcem a devatenáctiletou konžskou ženou byl aktuální. Šlo o první román Toma Lanoye po jeho uznávané Monster Trilogy, po jeho antverpské městské poezii, po kritické hře Fort Europe.

Román je zpět v centru pozornosti díky filmové adaptaci valonského režiséra Davida Lamberta. Je to příležitost znovu posoudit vrstvení alegorického příběhu o Evropě ve světle migrace a měnících se demografických údajů. Je trochu děsivé, jak i nyní je neuvěřitelně aktuální.

Také si to myslíte?

Mám dojem, že se v Antverpách přibližujeme současnému Maďarsku a Bart De Wever, vůdce Nové vlámské aliance, se podobá Orbánovi. Otázkou je, do jaké míry a kdy se rétorika Nové vlámské aliance, prosazující nezávislost vlámského regionu, také stane metodou. To má co do činění s teroristickými útoky, s poměry v Sýrii, a s mnoha uprchlickými toky do Evropy. „Potřebujeme standardy, protože ne každý musí zastávat stejné hodnoty. To bychom nepotřebovali parlament.“ Tato myšlenka mi uvízla v hlavě a Třetí svatba je vlastně pokusem napsat o tom

Tom Lanoye (1958) je vlámský romanopisec, básník, esejista, scénárista a dramatik. Jeho knihy byly přeloženy do více než patnácti jazyků, jeho divadelní hry se hrají ve dvaceti zemích. Je držitelem literárních cen Gouden Uil Literatuurprijs a Gouden Uil Publieksprijs (za romány *Boze tongen* a *Zwarte tranen*). V roce 2007 získal za svou literární tvorbu ocenění Gouden Ganzenv eer a čestný doktorát na Antverpské univerzitě. Román *Sprakeeloos* o umírání autorovy matky z roku 2009 byl v úzkém výběru cen Gouden Uil, Libris Literatuur Prijs a AKO Literatuurprijs a získal literární ceny Gouden Uil Publieksprijs a Henriette Roland Holst-prijs, v roce 2017 se dočkal filmového zpracování. V roce 2014 Lanoye získal za své celoživotní dílo cenu Constantijn Huygensprijs.

něco konkrétnějšího, dát hlas někomu, kdo je uprchlík. Ale ve skutečnosti Třetí svatba začíná něčím, co se mi stalo dříve. Když jsem se na konci osmdesátých let přestěhoval do Antverp, telefonoval mi anonym. Přednesl mi návrh, kterým kniha začíná. V té době jsem byl známý jako gay aktivista, a slíbil mi spoustu peněz, kdybych se legálně oženil s jeho černou přítelkyní. Usnadnilo by to její imigraci. Možná to byl pasák, což stejně nemělo vliv na mém odmítnutí. Ale myšlenka v hlavě uvízla uvízla a často se mi vybavovala.

Falešná manželství ale nebyla něčím mimořádným...

Účelová manželství v zásadě neexistují. Vždy jde o jakousi smlouvu dvou dospělých lidí. Rasismus a sexismus hrají roli v tom, jak velkou averzi manželství vyvolává. Manželství by nemělo být zneužíváno k legitimizaci obchodu s lidmi nebo financování různých mafii. Pokud se podíváte na naše zákony, tak v nich nalezneme reziduum někdejších napoleonských norem, kdy manželství bylo jednou z forem získávání zboží. Doslova! Ve feudálních dobách naše slavná evropská minulost představovala manželství téměř vždy jako nějaký pozemkový obchod. Kraje, vévodství a království byly budovány nebo slučovány prostřednictvím manželských aliancí. Nemělo to nic společného s láskou.

Pokud jde o účelová manželství, jsou současní lidé velmi moralističtí. Ale i to má různé podoby. Starý vlámský farmář s filipínskou dívkou jako manželkou. Nebo postarší belgická žena s dvacetiletým senegalským mladíkem. A veřejné mínění? „To nemůže být nic jiného než podvod a zneužívání!“

Film má šťastný konec, v knize tomu tak není. Maarten Seebregs (ve filmu vdovec Martin Janssens) se v jednu chvíli ptá na Tamaru (konžskou nevěstu) a zajímá ho její osud, a pak si uvědomí, že je ve skutečnosti uprchlík a sám cizinec.

Tamara je mladá, má život před sebou, on už je v zásadě mrtvý. Život je jedinou skutečnou domovinou, ze které je umírající pomalu vyhnán – uvědomuje si to, když ji týrá. A pak jí něco dá, poprvé, aniž by na oplátku něco požadoval. Už žádné cynické komentáře, jen něco rozdává. Ze studu ze sebe a z obdivu k Tamarině vůli a její životní síle.

Frustrace z jinakosti má hlubší příčiny...

Ano. V Jižní Africe mi řekli, že Evropané nacismus a stalinismus vidí jako zavrženíhodné režimy. Ale staví také kolonialismus na stejnou úroveň? Na takové uvažování nejsme připraveni. Myslím, že máme historický dluh. Jak se s ním vyrovnáme, je další otázka.

Jak chápete normy a hodnoty? Často je zmiňujete.

Pokud lidé říkají, že se musíte přizpůsobit Vlámům, koho tím vlastně myslí? Jsem to já? Je to Etienne Vermeersch? Filip Dewinter, Peter Mertens? Co jsou Flandry, s nimiž se musí někdo, kdo sem vstoupí, shodovat? Flandry jsou jako každá jiná komunita vnitřně multikulturní, ale i to musí být předem potlačeno. Upřednostňujeme přijetí homogenizující morálky, ve které se lidé, kteří sem přicházejí z „imigrace“, náhle musí shodovat se vším vlámským.

Mám dojem, že většinu současné politiky tvoří otázka, jak můžeme zastřeně legitimizovat xenofobii a islamofobii, a tím ve volbách získat hlasy. Když jde někdo surfovat, oblékne si neopren a nikdo s tím nemá problém. Lidé ale budou zkoumat, zda je burka hygienická. Ale o to vůbec nejde. Neobhájí burky, ale hájím právo je nosit, bez ohledu na to, jak zvláště to podle mě vypadá.

Také nebráním šátek, hájím právo žen nosit šátek, pokud chtějí. Jako osvícený levicový liberál si myslím, že je to moje povinnost. Vede mě k tomu obdiv k Palestince Malale Yousafzaiové, kterou v jejich patnácti letech postřelil člen Talibánu, jen proto, že bojovala za právo na vzdělání i pro dívky. Útok přežila a stala se nejmladší držitelkou Nobelovy ceny za mír. Nyní studuje filozofii, politiku a ekonomii na Oxfordské univerzitě. Se šátkem. Na Sorbonně by to možné nebylo. Kdo je tedy retardovaný?

Nyní mluvím jako občan. Kdykoli se v diskusi šermuje hodnotami a normami, vypadne z toho propaganda. Hodnoty jsou zdarma a mohou se lišit, ale každý musí dodržovat stejné standardy. Potřebujeme je proto, že ne každý hájí identické hodnoty. Lidé by měli být schopni říci, že homosexualita není pro ně a že nemají

rádi homosexuální manželství. Ale tvrdit, že svůj dům neprojmou gayům, je zvrácené. Lidé mají nárok na své vlastní zkušenosti, vlastní kulturu a vlastní identitu, pokud ve skutečnosti nezhoršují práva jiných skupin nebo jednotlivců.

Zvláště působí, když někdo v současném globalizovaném světě považuje za projev vlastenectví, jen dovoláváním se rodného jazyka...

Nerozumím tomu, že i děti na hřišti by měly mluvit jen holandsky. V polovině minulého století nesměl můj otec na své internátní škole v Poperingenu mluvit vlámsky nebo dialektem, studenti museli užívat výhradně francouzštinu. Prosazoval se názor, že pokud jsou lidé dvojjazyční, již se nemohou integrovat. To je nesmysl! V Jižní Africe žije spousta lidí, kteří mluví třemi nebo čtyřmi jazyky. Zda je to ideální, je jiná věc, ale studoval jsem dostatek jazyků, abych věděl, že lidé, kteří dobře užívají svůj mateřský jazyk, se mnohem snadněji naučí další řeč. Vícejazyčnost nemůže být považována za hrozbu. Naši svobodu může omezit jen svědomí...

Názorový zločin je, pokud vás zavrou kvůli pro někoho nepohodlné myšlence. Museli bychom se obávat výzvy k založení jakési věznice podobné té na Guantánamu, ve které jsou zavřeni také lidé, kteří mohou být podezřelí pouze z plánování nebo podpory násilných činů. Jedním z nejdůležitějších úspěchů osvětlení je presumpce nevin. Působením falešné propagandy dělají lidé věci, které by jinak nedělali. Bez ohledu na záměr autoritářských režimů. Pokud ale i liberálové potřebují několik týdnů, aby si uvědomili, že se zachází příliš daleko, pak už se dostáváme na kluzký svah. Nemohu pochopit evropského starostu, který řekne, že rozdíl mezi Židy a muslimy spočívá v tom, že se Židé vyhýbají konfliktům, a na základě toho prý jednájí a formují politiku.

Jak chápete dobré umění?

Ve Třetí svatbě nejde ani tak o to, jak se Tamara vyvíjí jako postava, ale o to, jak se mění v Maartenových očích. Můžete na to reagovat dvěma způsoby. Můžete mi vyčítat, že jsem koloniální spisovatel, který mluví jen jedním hlasem, konkrétně bílým hlasem. Nebo můžete pochopit, že tato forma je záměrným komentářem, důležitou součástí vyprávění: v mainstreamu vlastně vždy znovu slyšíme stejný hlas. A naléhavě musíme uvolnit cestu dalším. Aniž bychom se přikláněli k excesům. To je obtížné vyvažování. Ale veškeré dobré umění existuje z milosti rovnováhy.

(Ze zahraničních pramenů)

Marco Malvaldi VELIKOST ČLOVĚKA

Rok 1493, Milán. Žije zde svérázný umělec a vynálezce Leonardo da Vinci, vegetarián píšící zprava doleva. Z jeho talentu se snaží lacino těžit milánský vévoda Ludovico il Moro. O Leonardovy nápady a vědomosti však mají zájem i Francouzi, kteří se zrovna chystají na výbojnou výpravu proti Aragoncům. Povídá se, že italský génius má zápisník, do něhož si zaznamenává své nejspolehlivější projekty – mj. také návrh neporazitelného mechanického bojovníka.

Leonardo má plné ruce práce s výrobou olbřímí bronzové jezdecké sochy na počest Francesca Sforzy, když je náhle povolán, aby vyšetřil podezřelou smrt muže. Na těle se nenašly zjevné stopy násilí, přesto si je Leonardo jist, že jde o vraždu...

Uznávanému italskému spisovateli Marcovi Malvaldimu se podařilo dokonale propojit historii, vědu a zločin a oživit jednu z největších postav renesance. Provází čtenáře Milánem za časů Leonarda da Vinci a zasvěcuje je do života na hradě i v podhradí, kde se řeší problémy, jež nejsou tak vzdálené od těch dnešních: lidé svírá strach z epidemie neznámé choroby, doléhají na ně vysoké daně a důsledky finančních podvodů a krachů bankovního systému. Vědění a pokrok svádí boj s pověřivostí a tmářstvím, géniové mají hluboko do kapsy a šarlatáni si kapsu mastí. Lidé lžou, kradou, pletichaří, podvádějí, závidí, milují i nenávidí. Život se zběsile točí v ruletě štěstěny ovládané mamonem a mocí.

Velikost člověka není pouhým historickým románem ani čistokrevnou detektivkou. Knihu lze číst jako chytré divertimento na vážné téma. Leonardo došel k poznání, že skutečná velikost člověka se projeví v jeho schopnosti stále se učit a rozvíjet, a proto je třeba vážit si každého podle toho, jak se umí postavit ke svým chybám. A jediný způsob, jak poznat chybu, je měřit se se samotnou přírodou, neboť ta, na rozdíl od člověka, nikdy nelže.

Přeložila Sára Flemrová

Brožovaná, 272 stran, 347 Kč, ISBN: 978-80-7260-455-5

Zakoupit můžete zde

<https://www.kosmas.cz/knihy/271293/velikost-cloveka/>

Ukázka z knihy a rozhovor s autorem na dalších stránkách

www.eprostor.com

Z psacího stolu Giacoma Trottiho

Ercolovi
d'Este,
vévodovi
z Ferrary,
ferre cito!
cito!! cito!!!
Nejjasnější
a nejctihod-
nější pane
můj, posílám
Vaší Excelen-
ci zprávu
o událostech
minulého dne
i noci, byste
seznal, co no-

Hrad Sforzesco

vého se přihodilo, a mohl mi svou radou nápomocen býti. Minulé noci pan Lionardo da Vinci, opustiv milánský hrad na straně, kde leží nejnovější Broletto, napaden byl na konci contrady Mayno. Dva mužové se zakrytou tvářič zastavili ho pokoušejíce se spáchat na něm násilí. Zatímco řečený Lionardo na útěk dáti se snažil, přikvačil jakýs jinoch řva jako ďas i počal rozdávat rány mečem, tupou i ostrou stranou. Záhy dospěli k nim další dva mužové od contrady Cusani a ještě další dva, vyzbrojeni mečem a kladivem, z opačného směru, přesněji z contrady Nirone, a všichni čtyři vrhli se do vřavy s takovým lomozem a burácením, že až do domu Giovannioho del Mayna dolehl řev, urážky a další věci, o nichž pomlčím.

Do zmatku tohoto přispěchali Maynovi sloužící ve snaze učinit přítrž tomu mumraji, v němž každý rozdával rány hlava nehlava, zatímco pan Lionardo se s urputností snažil vysvobodit z láokoónské té změti. Když došlo na odhalování totožnosti, ve řvoucím jinochu Lionardo poznal Jacoma Caprottiho řečeného Salajno, jenž v dílně jeho jest učněm. Dva ze zbrojnošů ukázali se býti Graziano a Ottolino, ve službách ctihodného pána Bernardina da Corte, hradního kastelána, jenž jejich slova potvrdil. Ze dvou dalších vyklubali se Francouzi, pobočníci vévody de Comminè, kteřížto Gasparo Robinotto a Goffredo Mattenetto se zovou. I konečně, jest toto hlavním důvodem tak naléhavé zprávy, poslední dva představili se jako Veniero del Balzo a Coriolano Ferrari, vyslaní Vaší Nejjasnější Výsostí vévodou z Ferrary.

Tři páry zbrojnošů začaly se urážeti a vzájemně se vinit z útoku na řečeného pana Lionarda, zatímco zmíněný Salajno s důrazem a neslušnými slovy tvrdil, že mistr jeho a pán napaden byl Francouzi, a byv tážán, kterak poznati jich věděl, pravil, že silně páchnou. To vyvolalo další potyčku, jež byla ihned uklidněna devíti strážemi Jeho Nejjasnější Výsostí Ludovica, přišedšími mezitím. Všichni jmenovaní muži jsou nyní zavřeni v žaláři milánského hradu, krom Lionarda a Salajna, již nacházejí se v Lionardově domě.

Píšu vám, neboť Jeho Výsost Ludovico mě ráno v brzkou hodinu

předvolal, bychom urovnali roztržku a zajistili přítomnost zástupce dvora Vaší Nejjasnější Výsostí na soudě s dvojicí těch, kteří se prohlašují Vašimi posly, i snažně žádám Vaší Nejjasnější Výsost o radu. Čili, řečeno bez okolků, poslal jsi do Milána vojáky,

aniž jsi mi cokoli řekl, a teď je jako obvykle na mně, abych tě vytáhl ze sraček. Nicméně by bylo záhodno, aby ses tady v Miláně koukal rychle ukázat, můj milý Ercole, vévodo z Ferrary, na jehož shovívavost se jako vždy spoléhám

Mediolano, XXIII octubris 1493

Servus Jacomo Trotti

Dvanáct

„Pan Giacomo Trotti, vyslanec Jeho Nejjasnější Výsostí Ercola, vévody z Ferrary.“

„Pusťte ho dál,“ řekl Ludovico stručně.

A Giacomo Trotti bez meškání vstoupil, s kloboukem v ruce a nejasným plánem v hlavě.

Ludovico na něj čekal, zdánlivě klidný, usazený na trůně uprostřed sálu Scarlionů.

Jak říkal Leonardo, když mluvil o malování, malíř musí vypoobnit člověka a jeho záměr skrze postoj a pohyb jeho těla. No a v tomto případě by při malování Ludovicova portrétu stačilo zaměřit se na to, jak sedí, aby člověk zachytil jeho záměr zcela jasně. Tělo měl pěkně opřené o opěradlo, bradu vztyčenou, čelisti sevřené a ruce i s dlaněmi uvolněné, položené na područkách křesla. Tohle místo patří mně, říkal Ludovico.

Trůn, sál a celé město, které nás obklopuje. Tady jsem pánem já, to je bez diskuse. Teď si promluvíme a všechno si vyjasníme a nebude to snadné, ale na tenhle fakt při rozhovoru nezapomínej. Nebo? Žádné nebo není, možností „nebo“ se nehodlám vůbec zaobírat. Já jsem ten, kdo tu poroučí. Na to nezapomínej. Tečka.

„Přináším Vaší Výsostí uctivé pozdravy,“ řekl Giacomo Trotti, když vstoupil.

„Škoda,“ řekl Ludovico.

„Jak prosím?“

„Škoda,“ zopakoval Ludovico a ani náznakem se nechystal vstát.

„Doufal jsem, že mi přinesete omluvu od mého tchána Ercola za to, že mi sem poslal žoldáky, do města, které řídím a kterému vlád-

nu, aniž se mě obtěžoval požádat o svolení.“ Giacomo Trotti si za zády třel ruce. Situace nebyla nejprjemnější. Na jedné straně Ercole, na druhé Ludovico a uprostřed přesné rozkazy, jež měl vyřídit. Teď se musel zachovat jako lepidlo: v tekuté podobě se vetřít, přizpůsobit se oběma stranám stisku, který ho drtil, a pak zaschnout a zůstat pevně ukotvený ve své pozici a donutit obě strany uznat, že tohle je jediná možnost.

„Vaše Výsost je naprosto v právu. Ve vztahu mezi příbuznými, obzvláště pokud jsou mocní, by měla vzájemná důvěra stát na prvním místě. Na omluvu chování mého Nejjasnějšího pána mohu jen předeslat, že jednal s dobrými úmysly a že přijal stejná opatření jako Vaše Nejjasnější Výsost.“

„Nerozumím. Jaká opatření jsem měl přijmout já?“

„Nasadil jste dva muže na ochranu pana Leonarda da Vinciho, přesně jako to udělal můj pán.“

„Mylíte se, pane Giacomo. Ty dvě stráže zasáhly při své pochůzce kolem hradu, když uslyšely, že z contrady Maino přichází hluk a lomoz.“

„V tom případě si Vaší Výsosti dovoluji navrhnout, aby za války vzala tyto pány na bojiště a pověřila je funkcemi kurýra a posla. Musejí umět dost rychle utíkat, když dorazili z hradu na konec Maina dřív než Ercolovi muži.“

„Co tím chcete říct?“

Giacomo Trotti se zhluboka nadechl. Dokázat mocnému muži, že nade vši pochybnost neříká pravdu, nebylo nikdy snadné a ani užitečné.

„Já předpokládám, Vaše Výsosti, že muži mého pána dostali za úkol dohlížet na bezpečnost pana Leonarda, a tudíž ho nenápadně sledovali z krátké vzdálenosti ve snaze nevzbudit podezření. Nicméně, vaši vojáci dorazili na místo potyčky ještě dříve než Ferrařané.“

„Tak vy předpokládáte?“

Trotti zvedl zrak. Nadešla chvíle hrát all-in, jak by řekli hráči pokeru Texas hold 'em, kdyby se té scény účastnili – což je nepravděpodobné, vzhledem k tomu, že Ameriku objevili sotva před rokem a v těch měsících měli dobyvatelé jiné starosti, jako třeba vyvražďování původního obyvatelstva, než vymyšlení karetních her. „Jsem si jistý, Vaše Výsosti, že Ercole měl v úmyslu chránit pana Leonarda, poté co jsem ho já sám upozornil na tajný projekt, na němž pracujete.“

„Tajný projekt?“

„Říkejte tomu, jak chcete. Důvod, proč Leonardo chodil v noci ven, každou noc, aby se potají dostal na hrad. Důvod, proč byl v takovém nebezpečí, že ho ten mládenec, jemuž říká Salai, doprovázel ozbrojen. Takovém, že vy sám jste se ho rozhodl držet pod ochranou. Tak velikém, že dokonce i Ercole se ho v reakci na moje dopisy rozhodl držet pod ochranou.“

Ludovico na Trottiho pohlédl s kamennou tváří. „Měl jsem vlastní dobré důvody, proč držet pana Leonarda pod dohledem, a jak jste viděl, nebyly postavené na vodě. Pan Leonardo byl dnes v noci napaden a ta práce, kterou pro mě vykonává, je jen mezi námi dvěma a vůbec s tím nesouvisí.“

„Jak to víte?“

Protože je to záležitost, která nikoho mimo hrad nemůže zajímat.“

Trotti se pokusil ovládnout, ale neměl rád, když z něj někdo dělal blbce.

„Vaše Výsosti, odpusťte, ale ta záležitost je naopak velice důležitá. Rozumím vaší touze držet tu věc v tajnosti, ale jistě by to netrvalo dlouho. Lidé by se brzy dovětřili. Dovětřili by se a zařídili by se podle toho. Jak asi tušíte, nemohu svému pánovi takový objev zatajit. Ve Ferraře, stejně jako ve zbytku Evropy, by se rozpoutalo peklo.“ Teď byla řada na Ludovicovi, aby se na Trottiho podíval, jako by se zbláznil.

„Ve Ferraře, pane vyslanče, zajistě. Ale upřímně řečeno nechápu, jak s tím souvisí zbytek Evropy.“ „Popíráte tedy, že Leonardo da Vinci objevil způsob, jak přeměnit obecný kov ve zlato?“

Ludovico chvíli mlčel. Jeho tvář zrudla. Pak propukl v smích.

A smál se, až se za břicho popadal, jako dítě, které vidělo, jak nějaký muž uklouzl na ledě a spadl nebo jak nějaká žena na šesta-dvacátý pokus zaparkovala své autíčko na místo, kam by se jinak vešla auta dvě.

Vévoda z Bari a vládce Milána se smál tak mocně, že začal brečet. A to všechno, zatímco Trotti stál mlčky na místě a tvářil se trochu zaskočeně.

„Odpusťte, pane Giacomo, ale poslední dny byly a stále jsou náročné a já jsem v sobě musel nahromadit mnoho napětí, jako když se natahuje kuše. A vy jste teď zmáčkli kohoutek.“

Ludovico se zhluboka nadechl, osušil si slzu a zase zvažněl.

„Ne, pane vyslanče, máte pravdu a já vám dlužím vysvětlení. Leonardo pro mě pracuje, to je pravda. Umíte uchovat tajemství?“

„Vaše Výsosti, já jsem vyslanec. Uchovávat tajemství je má práce.“

„Nemuselo by to pro vás být snadné, ale je to nutné. Víte, jednou jsem se vám svěřil, že mě těhotné ženy nepřitahují.“

„Těhotné ženy se mi hnusí, takhle se Vaše Výsost vyjádřila.“

„Ano, ano,“ Ludovico se na Trottiho spiklenecky podíval.

„Nu, když má nejjasnější a nejmilovanější choť, dcera vašeho pána, byla těhotná, musel jsem si hledat povyražení a rozptýlení u jedné z jejích dvorních dam. Znáte to, muži se potřebují vyřádit.“

„Rozumím,“ odpověděl Trotti, jemuž bylo sedmdesát let a ve skutečnosti si spíš matně vzpomínal, než že by rozuměl. „A kdo je ta dáma, mohu-li...“ „Lucrezia. Lucrezia Crivelli.“

„To je ta slečna s tmavými vlasy a lehce obhroublými rysy?“

Il Moro se usmál. Ty hrozny jsou příliš vysoko, vid', ty můj starý lišáku? „Obhroublý jste spíš vy, pane vyslanče. Mně se zdá Lucrezia velice přitažlivá. A pan Leonardo je stejného názoru, takže souhlasil, že jí namaluje portrét.“ „Aha.“

„Přesně tak. Proto Leonardo několikrát přišel v noci na hrad. Samozřejmě nebylo možné, aby mu slečna Lucrezia seděla modelem během dne, když se třeba věnovala konverzaci s mou chotí, nemyslíte?“ Ludovico vstal z trůnu a předvedl Trottimu svých sto devadesát centimetrů, aby bylo ještě jednou jasné, kdo z nich dvou je Jeho Výsost. „Mohu počítat, pane vyslanče, s vaší diskrétností?“

„Leda hovno, prasáku hnusnej!“ Ludovico samým překvapením ztuhl. Samozřejmě ne proto, že Trotti řekl tahle slova, jelikož ten to skutečně nebyl, nikdy v životě by si to nedovolil. Ne, Ludovica vykolejil fakt, že těm slovům předcházelo duté žuchnutí a náhlé světlo, jako by někdo proti plátnu chránícímu okno před větrem hodil zvenčí rošt a s kovovým zvukem ho strhnul. Což se doopravdy stalo. V ozářeném rámu okna zbaveného své matné ochrany se rýsovala hrdá, urozená a pekelně nasraná postava Beatrice d'Este.

PŘI PSANÍ SE NAUČÍM SPOUSTU NOVÝCH VĚCÍ

S návrhem napsat román o Leonardu da Vinci přišlo před několika lety nakladatelství Giunti a vyzvalo několik autorů pokusit se představit čtenářům knihu, která se bude lišit od dosavadních esejů, biografii a uměleckých monografií, které o Leonardu da Vinci vyšly. Chtělo tak připomenout výročí pěti set let od smrti tohoto mimořádného umělce a vynálezce (2. května 2019).

Malvaldi již s thrillerem úspěšně experimentoval (Odore di chiuso, 2011), jehož protagonistou byl podnikatel a spisovatel Artusi Pellegrino (4. srpna 1820 – 30. března 1911), známý jako autor kuchařské knihy *La scienza in cucina e l'arte di mangiar bene* („Věda v kuchyni a umění dobře jíst“, https://www.nejlevnejsi-knihy.cz/kniha/la-scienza-in-cucina-e-l-arte-di-mangiar-bene-manuale-pratico-per-le-famiglie-790-ricette.html?gclid=CjwKCAjw0_T4BRBIEiwAwoEiAQaNMiHN_hThU__kFk7OFqAZVxQKekLVBzZPX9UAIuON5SIXHlrehoC6zQQAvD_BwE), a poté s knihou *Buchi nella sabbia* (Sellerio, 2015), v níž jsou hlavními postavami Vittorio Emanuele III. Savojský, který byl v letech 1900 – 1946 předposledním italským králem, v letech 1936 – 1941 také předposledním habešským císařem a v letech 1939 – 1943 posledním králem Albánců. Wikipedie), hudební skladatel Giacomo Puccini (22. prosince 1858 – 29. listopadu 1924) a anarchisté počátku dvacátého století. Proto se nadšeně připojili k projektu a velkému Leonardovi přidělil i roli detektiva.

Kdy jste začal pracovat na tomto příběhu a co všechno jste se potřeboval dovědět o hlavním protagonistovi a jeho době?

Hodně jsem se spoléhal na odborníky z nakladatelství a přečetl jsem spoustu Leonardových životopisů i jeho rukopisů, takže jsem si začal klást otázky, „o kterém“ Leonardovi vlastně mám psát, abych byl originální. Uvědomil jsem si, že Leonardo da Vinci se stal důležitým, když se přestěhoval do Milána, takže jsem do děje zařadil i prostředí tohoto města, ale příběh pochopitelně musel začít

ve Florencii. Často se stává, že začínáte s nějakým záměrem, který poté na základě studia pramenů změníte. Téma padělatelů se zrodilo, když jsem si náhodou přečetl článek v italském numismatickém časopise, který hovořil o tom, že někteří Němci byli obviňováni z falšování mincí v době Ludovica il Moro, kteří však byli osvobozeni. Mě to přimělo hlouběji poznat jeho dobu. Šokovalo mě třeba, že Ludovico il Moro naslouchal svým občanům. Úsměvné na psaní takové knihy je, že se naučíte spoustu nových věcí, a pak se vám nehodí do vyprávění, a musíte si je nechat pro sebe.

www.eprostor.com

Vy jste především spisovatel zločinu: může mít postava Leonarda da Vinci něco společného s moderním detektivem?

Podle mého názoru ano. Leonardo se učil sám a hodně pochopil ze svých pozorování okolního světa. Často postupoval systémem pokus – omyl, formuloval hypotézy a ověřoval je v praxi. Nebyl experimentálním vědcem jako Galileo, ale uměl určit, zda teorie může fungovat nebo ne. Postrádal matematický základ, ale pochopil, že příroda nikdy nelže. Pokud nerozumíte přirozenému jevu, je to jen proto, že jste ho nedokázali dobře přecítit.

Dnes žijeme ve světě, kde falešné zprávy, které se zdají být pravdivé, zahrnují média. Bylo by dobré se naučit číst dokument a najít zdroj, jak se to děje ve filologii, pak zjistit jeho koherenci. Ale v renesanci bylo stejně složité oddělit skutečné zprávy od těch falešných. Jak obtížné bylo dát hlas takové univerzální postavě, jakou je Leonardo da Vinci, a navíc více než šest století zpátky?

Určit věrohodnost myšlenek a slov Leonarda lze dosáhnout pouze s určitým stupněm arogance nebo rozhodnutím, že se nebudete brát příliš vážně. Když jsem si přečetl Leonardovy spisy, ukázalo se, že on sám se nebral vážně a vymýšlel vtipy nebo zábavné hádanky, takže jsem se vydal touto cestou.

Hodně jsem přemýšlel o obrovské vzdálenosti, která musela existovat mezi člověkem Leonardem a soudcem Ludovica il Moro v roce 1493. Těžko pochopitelný pro nás může být způsob interakce lidí i formality, které bylo třeba dodržovat. Uvažte třeba, že k dokonalosti knižecích manželství muselo dojít za přítomnosti svědků! Můj Leonardo se musel vypořádat s touto realitou, ale také potřeboval soukromý prostor, ve kterém se trochu nadechl, což jsem se snažil vyjádřit.

Druhou krásnou věcí na Leonardovi je jeho schopnost oddělit to, co znal, od toho, co nevěděl, zatímco dnes jsme často přesvědčeni, že víme všechno, protože máme přístup k obrovskému množství informací. Pokoušel se stále rozšiřovat své znalosti, ale byl si dobře vědom svých limitů.

Románem prostupuje ironie. Použil jste ji záměrně ke zvýšení Leonardovy věrohodnosti?

Určitě! Bavilo mě například představit si dialogy mezi Leonardem a jeho matkou o denních problémech doby. Také mi hodně pomohl lingvista Luca Baldassarri při prepisování dopisů velvyslance Giacoma Trottiho, které jsem musel přizpůsobit charakteru příběhu. Jedna věc je dopisům porozumět, a druhá, co nejméně je pře-

tlumočit, vyhýbat se anachronismům i slovům, která v té době ještě neexistovala. Když jsem mluvil o „akrobatu“, zdůraznil jsem, že jde o slovo z devatenáctého století, které Leonardo nemohl znát, a musel jsem ho nahradit výrazem „žonglér“.

Jak dlouho jste román psal?

Přemýšlel jsem o něm zhruba rok a půl, ale když jsem začal psát, dokončil jsem ho asi za tři měsíce.

Jak moc se může historický román odchýlit od doby, do níž je zasazen?

V některých ohledech je Itálie patnáctého století podobná té dnešní. Historické knihy, které jsem studoval, vycházely z dobových kronik, a autorů, jakými byli Guicciardini nebo Machiavelli. V té době bylo spojení mezi státy velmi volné, snadno a rychle se měnilo, a nebylo ani kříšťalově čisté. Důležitá byla tehdy i funkce peněz, usnadňovaly obchod, ale umožňovaly i obohacování nekalými způsoby. Bankovní činnost spočívala především v půjčkách s velmi vysokými úroky. Takže docházelo také k prvním bankrotům a finančním trhlinám. Psát historický román vždy znamená psát i o současnosti, protože vždycky mluvíme o vztahu mezi občany a ekonomickou, výkonnou nebo soudní mocí. Určité vazby se nikdy ne-mění, i když prostředky použité k řešení problémů mohou být jiné.

K zábavným místům románu patří především vaše interpretace vztahu Ludovica il Mora s jeho manželkou. Vycházel jste z reálné skutečnosti?

Částečně. V té době si mohli lidé dělat to, co chtěli, dokud se nevdali nebo neoženili, ale poté, v manželství, bylo nutné udržovat určité dekórum, aby nelegální milenecké kontakty nekončily na pranýři na náměstích.

Je v tomto románu postava, která by potřebovala více studia, aby šla znovu použít?

Velvyslanec Trotti, který rozhodně není učencem. Je poslán na místa, která ignoruje, ale učí se je pozorovat a zasílat o nich přesné zprávy. V té době velvyslanec riskoval také svůj život, aby předal informaci svému pánovi.

Souhlasil jste okamžitě s nabídkou vydavatele napsat román o Leonardovi, nebo jste si vzal nějaký čas na rozmyšlenou?

Instinktivně bych řekl okamžitě ano, ale předtím, než jsem to přijal, konzultoval jsem téma s odborníky i přáteli, až mi bylo hloupé odmítnout. Napsal jsem několik historických románů, ale nikdy ne s tak skvělými protagonisty. Takže mě nikdy nenapadlo mít Leonarda jako hlavního hrdinu příběhu.

Chtěl byste, aby se tato kniha četla ve školách?

Do škol na besedy chodím rád a uvítal bych, kdyby zrovna tento román vzbudil u mladých čtenářů zvědavost a touhu dozvědět se více o období, které je často vnímáno příliš černobíle.

(Ze zahraničních pramenů)

Lenka Požárová **LONDÝN PROSTĚ ŽERU**

Lenka Požárová, známá jako zapálená kuchařka, přišla do Londýna nasbírat zkušenosti pro otevření vlastního bistra. Po pár letech, kdy se tam se svou rebelskou povahou prodírala prací ve slovných restauracích, z něj odcházela nasměrovaná ke zcela jiné profesi, a to novinářině. V knize kombinuje tipy na to nejzajímavější jídlo či pití, co tu objevila, se svéráznými zážitky ze života v protisměru i svůdnými recepty. To město budete milovat i nenávidět spolu s ní! Svižný text vyšperkovaný autorskými fotografiemi je spolu s výjimečným grafickým zpracováním na knižním trhu lahodným osvěžením.

Knížka je pro všechny, kdo Londýn znají a touží se dozvědět víc. Taky pro ty, co se tam teprve chystají. Nebo pro ty, kteří chtějí dělat výpady maximálně do lednice.

Brožovaná, 320 stran, 599 Kč,
ISBN 978-80-270-7860-8, EAN 978-80-270-7860-8

Zakoupit můžete zde <https://www.kosmas.cz/knihy/277292/londyn-proste-zeru/#pos=0>

Ukázka z knihy na následujících stranách

www.zapalena-kucharka.cz

la jsem si mohla leda tak myslet, stejně se host zeptal, odkud jsem z Ameriky. Taky mi tu norský host tvrdil, že jsem podle výslovnosti rodilá Norka. Holanďan zase nechtěl uvěřit, že nejsem Holanďanka, protože tak prý nejen mluvím, ale i vypadám. Dodnes nevím, co si mám myslet o tom, když mi dva hosté nezávisle na sobě řekli, že má výslovnost je irská.

Nejvíc jsem plavala ve značkách nápojů. Zejména alkoholických. Hosté si s oblibou objednávali gin jako Sipsmith, whisky jako Monkey Shoulder a já pak chodila na bar „Kluci, host chce pít s nějakou opicí...“ Je to stejně přirozené, jako si u nás objednáme Plzeň nebo Mattonku. Zápasila jsem s tím dost dlouho, až nastala doba, kdy jsem kývla hlavou na srozuměnou, vypálil-li na mě host: Two Grey Goose martinis. Straight up. Dry. One with lemon twist, one with olive.

PŘIPRAVENÁ I NA JAMESE BONDA

Do Londýna jsem přišla znalá faktu, že britská angličtina je velmi vzdálenou příbuznou americké angličtiny, kterou jsem byla nasáklá. Dva měsíce jsem si to předtím osahávala na anglickém venkově ve starobylém Canterbury. To tady jsem se na place i dvakrát zeptala, co že si to host ráčí přát, protože udělat ze sebe tupce se mi zdálo lepší variantou než přinést hostovi jídlo, které nechtěl. To tady jsem prvních pár týdnů nezvedala telefony s rezervacemi, protože jsem hláskované jméno zapsala pokaždé špatně. To tady mě naučili vyslovovat „vustršr sós“, což je správná výslovnost pro Worcestershire Sauce a taky jak nebetyčtě odlišná je výslovnost mezi slovy fog a fuck.

Je jen otázkou času, kdy přestanete špizovat uši a mistrně odezírat. Na všechno se dá zyknout, přízvuk nevyjímaje. Věděla jsem, že rajčata už nejsou „tomejto“, ale „tomáto“.

Nesvá jsem však byla z toho, že mi nikdo nerozuměl, když jsem už potřetí opakovala „álmonds“. Tady jsou mandle „ómonds“ a basta. Učila jsem se celkem rychle, takže když mě už druhý host požádal o Builders Tea (čaj stavbařů), věděla jsem, že si přeje čaj černý. Snažila jsem se zapomenout na „ipu“ a nově ji vyslovovat jako „aj-pi-ej“. Docela často jsem odpovídala hostům slovem sure. Jasně, že to přinesu. Jasně, že to můžeme vyměnit. Jasně, že mi nevadí, že si chcete přesednout. I když mi nejdřív přišlo zcela přirozené americké „šúr“ s oblibou jsem se předvedla britsky upjatějším „šór“. Že jsem si mluvu pobritští-

VLOČKOVÁ KAŠE

s REBARBOROVÝM kompotem a CITRONOVOU trávou

Pro 4 osoby

Příprava 30 min pečení + 15 min vaření

Porridge, tedy vločkovou kaši, je možno pojmout mnoha způsoby.

I když mi naše šéfkava diktovala připravovat kaši naprosto neochucenou a nemaštěnou, já si tu svou vymazlila přesně naopak. Je v kokosovém tónu, ale vy klidně můžete použít i mléko kravské, pokud chcete.

No a rebarbora přece patří k Anglii i ke kaši!

Kompot:

300 g očištěné rebarbory (ze 2 stonků)

40 g světlého třtinového cukru

½ stonku citronové trávy

kokosový olej nebo máslo na vymazání plechu

Kaše:

1 litr kokosového mléka (ne hustého z konzervy, ale řídkého z tetrapacku),

100 g velkých ovesných vloček

80 g světlého třtinového cukru

¼ lžičky soli

40 g mandlí

kokosový olej na vymazání (nebo máslo)

Rebarboru omyjte, nakrájejte na šikmé kousky dlouhé asi 3 až 4 cm a smíchejte s cukrem.

Pokud můžete, nechejte 30 minut odstát.

Rebarboru rozložte na plech vymazaný kokosovým olejem (či máslem) spolu s citronovou trávou, nakrájenou na kusy, utěsněte alobalem a pečte při 170 °C asi 15 minut. Rebarbora musí být po vpíchnutí nožem měkká, ale neměla by být rozbředlá.

Nechte zcela vychladnout na plechu. Rebarbora se zpevní a bude s ní lepší manipulace. Vyjměte citronovou trávou.

Mandle opražte v pekáčku při 200 °C 10 minut a poté nechte vychladnout. Nasekejte nahrubo.

Z mléka oddělte 100 ml. Zbylé mléko dejte do hrnce spolu s ovesnými vločkami, cukrem a solí. Přiveďte k varu a nechte za občasného míchání zvolna vařit asi 10 minut, dokud se nevytvoří kaše. Je dobré, abyste měli lehce řidší konzistenci, jelikož bude chladnutím houstnout. Odstavte z plotýnky a nechte 2 minuty přikryté odstát.

Podle potřeby kaši zřeďte zbylým mlékem a rozdělte ji do misek. Ozdobte rebarborovým kompotem a posypte sekanými mandlemi.

Má-li bůh sladkostí jméno, bude to v Londýně Ottolenghi. Yotam Ottolenghi má po městě několik bister, kde je prostor ve výloze vyčleněn přehlídce divokých sladkostí. Je libo obří pusinky s čokoládou či malinovým pyrém, pistáciové dortíky s mandarinkou nebo cheesecake s ananášem a maracujou? Všechno to krásně vypadá a leckdy i chutná. Za mě bodují zázvorové dortíky s citronovou polevou a pečenou hruškou, ricottový dortík s lískovými oříšky, maličký perský dortík lásky, kde jsou rozemleté třešňové pecky, či uhrančivý polentový koláč s pistáciemi a růžovou vodou. Aby bylo jasno, to je jen špička sladkéhole-dovce. Ottolenghi totiž nejsou jen sladkosti, podmaní si vás i slanými variacemi a saláty.

www.ottolenghi.co.uk

Kváskové koblížky v Crosstown Donughts plní nevídanými náplněmi a polévají neslýchanými glazurami. Bombastická byla koblíha s červenou řepou a tymiánovou polevou nebo čokoládová koblíha s banánovým krémem a karamellem. Pokud v limitované edici uvidíte tu s pivem Guinness, okamžitě po ní skočte! Sortiment neustále mění podle sezóny a všechno včetně náplní je domácí výroby.

www.crosstowndoughnuts.com

Zvenku nenápadný prostor uprostřed rezidenčních ulic Islingtonu. V maličké pekárně Pophams Bakery se skrývá crois-santový ráj. Těsto si tu dělají sami a kouzlí z něj hodně povedené věci. Pro jejich croissant plněný citronovým krémem a sypaný mákem sem nelením jet i hodinu a půl. Boduje i těžkotónáží „košíček“ z croissantového těsta, plněný burákovým máslem a vlastní malinovou marmeládou s muškátovým oříškem. Nebo je libo pletenec s rozmarýnem a mořskou solí či kapsu s fíky, ořechy a modrým sýrem? V Hackney Central otevřela jejich větší sestra.

www.pophamsbakery.com

NEJSEM ANGLIČAN, JSEM BRIT

Jelikož Anglie je pouze částí Velké Británie (kromě Walesu a Skotska), není dobré považovat hned každého Brita automaticky za Angličana. Řekněte-li Velšanovi, že je Angličan, věřte mi, že se ho to dost dotkne.

Britská metropole je se svými více než 8,5 miliony obyvatel velmi kosmopolitní město a podle průzkumů tu žije přes 270 národností a mluví se tu 300 jazyky. Více než třetina obyvatel Londýna má původ mimo Velkou Británii, přičemž nejvíce jich pochází z Indie, Nigérie, Turecka a Polska. Cizinci tu už dávno nedělají jen podřadnou práci. Najdete je na pozicích finančníků, lékařů, marketingových manažerů či IT programátorů.

Co mě v Londýně fascinuje, je obrovská míra tolerance. Nikdo na vás divně nečučí, že nosíte na hlavě turban či jarmulku. Společné školní třídy tu sdílí křesťané, muslimové, buddhisté, hinduisté nebo Židé. Děti jsou na různorodost zvyklí od mala a považují ji za normální. Nedivte se, že se vás místní nezeptá, z jaké země jsi, ale použije taktnější „Odkud je tvůj přízvuk?“ Coby cizinec tu máte svá práva chráněna zákonem, který brání diskriminaci.

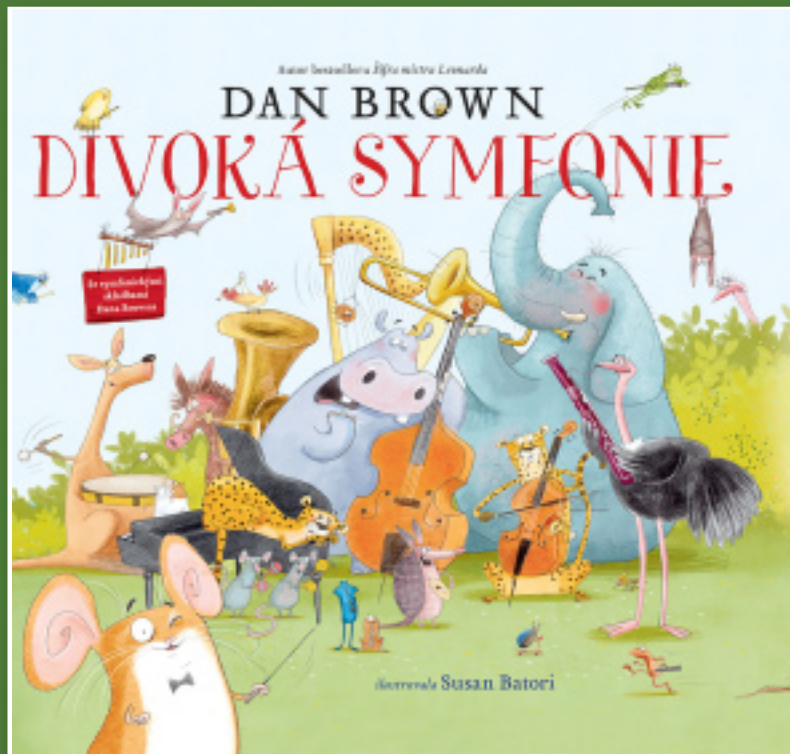
Nicméně národnosti se rády sdružují, a tak je Brixton karibsko-africký, Enfield turecký, Bethnal Green a Whitechapel bangladéšské. Francouzi, Rusové a Arabové zase rádi čtvrtě jako Kensington či Fulham.

Jen za posledních dvacet let sem přišly dva miliony imigrantů. To proto tu šly ceny nájmu astronomicky nahoru, i když jsou jejich podmínky tristní. Zatímco v roce 1939 stačily na pořízení vlastního bydlení tři roční platy, dnes se částka vyšplhala na šestnáct ročních platů.

Jaký je pravý Londýňan, pokud na něj tedy vůbec narazíte? Při prvním setkání může být odtažitý a chladný, ale jak známo, Britové skvěle vládou sarkastickým smyslem pro humor a potřebují na oťukání jen více času. Tradici britského humoru dokazují skeče Monty Python či Mr. Beana, nebo kultovní filmy jako V Bruggách,

Trainspotting či Čtyři svatby a jeden pohřeb. Stopy suchého humoru je navíc možné identifikovat nejen u agenta 007, ale i u rozhodčího Wimbledonu či zesnulého vědce Stephena Hawkinga. Brit se navíc vyznačuje vlastností, že vám i nepříjemnou zprávu řekne s úsměvem a stane se pro vás tak trochu nevyzpytatelným. Jak moc jsou Britové chladní či odměření jsem poznala při zážitku z práce. Když jsem chtěla obejmout kolegyni s přáním k Novému roku, zastavila mě rázně rukou se strohým dodatkem, že se neobjímá. I don't do hugging! V poslední den mé práce jsem k ní mířila rozloučit se v patřičné vzdálenosti. Byla to však ona, kdo mi skočil kolem krku.

Divoká symfonie, první kniha Dana Browna pro děti, právě vyšla ve Spojených státech amerických, český překlad následuje 15. října. Hravé básničky o zvířatech jsou netradičně doprovázeny symfonií, kterou Dan Brown věnující se celoživotně hudbě také napsal. Knížka se tak dá číst klasicky nebo s doprovodem autorovy orchestrální skladby, v níž zazníávají pasáže věnované jednotlivým zvířátkům. Umožňuje to interaktivní aplikace pro chytré telefony. Ochutnávka hudby a pohledy do zákulisí vzniku knížky jsou momentálně k mání na wildsymphony.com.

Divoká symfonie představuje mimořádně zábavný čtenářský zážitek nejen pro děti, ale i pro jejich rodiče! Bohatě ilustrovaná kniha složena z půvabných, hravých básniček, v nichž Maestro Myšák se svou věrnou taktovkou seznamuje čtenáře se svými zvířecími kamarády, od gepardů a klokanů až po slony a velryby. Každá dvojstrana je věnována jinému zvířátku a formuluje ponaučení do života, které se může stát podnětem k rozhovorům na téma soucitu, trpělivosti, úcty a sebedůvěry, prožívání přítomnosti, života beze spěchu nebo toho, jak důležité je přátelství. Ilustrace Susan Batoriové dodávají knize humor přístupný dětskému čtenáři, a navíc se pro zvědavé čtenáře všech věkových kategorií se v kulisách propracovaných obrázků skrývají různé rébusy.

„Nesmírně rád vyprávím, a ve svých románech se vždycky snažím propojovat různá témata,“ říká Dan Brown. „V případě Divoké symfonie jsem na těchto základech s ohromným potěšením vytvořil mnohvrstevnatý zážitek v pravém slova smyslu, protože jsem použil tři různé jazyky zároveň – výtvarno, hudbu a poezii. Tak jako se opera snaží zaujmout diváky bohatou výpravou, dramatickou hudbou a lyrickým dějem, pokouší se Divoká symfonie vtáhnout čtenáře do hostiny pro oči, uši a mysl.“

Děti a dospělí si nadčasovou publikaci mohou vychutnat jak formou tradičního čtení, tak i s doprovodem autorových orchestrálních skladeb věnovaných jednotlivých zvířátkům. Umožňuje to interaktivní aplikace pro chytré telefony: stačí namířit fotoaparát mobilního zařízení na dotyčnou stránku, a pomocí rozšířené reality si můžete příslušnou skladbu hned poslechnout. V okamžiku vydání bude aplikace s doprovodnou hudbou volně ke stažení na webových stránkách a prostřednictvím QR kódu přímo v knize.

Dan Brown, který se hudbě věnuje celý život, se nechal inspirovat jak klasickými hudebními díly pro děti, jako je Pěť a vlk, tak obrázkovými knížkami, které četl v dětství. V Divoké symfonii propojuje hudbu a text pro novou generaci malých čtenářů a snaží se jim své dílo zatraktivnit prostřednictvím využití nejnovějších technologií.

Ze spolupráce s Danem Brownem je nadšený i Bob Lord, hudební producent Divoké symfonie: „V Divoké symfonii se tradice s technologiemi propojují způsobem pro Dana Browna naprosto typickým. Koncertní síně volají po nové klasice a Divoká symfonie je svěžím a temperamentním zážitkem pro děti i rodiče.“

Datum světové premiéry koncertního provedení Divoké symfonie bude brzy oznámeno. Následovat budou další koncerty v desítkách zemí po celém světě – včetně Česka.

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz, internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

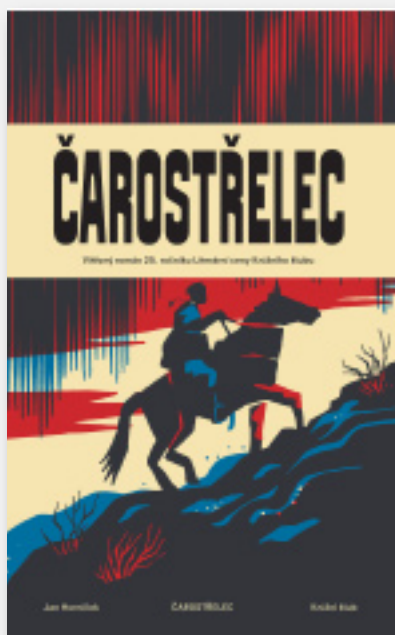
Vítězem 25. ročníku Literární ceny Knižního klubu je Čarostřelec

Laureátem 25. ročníku Literární ceny Knižního klubu se rozhodnutím odborné poroty stal Jan Horníček s knihou Čarostřelec. Jeho rukopis se prosadil v konkurenci 86 zaslaných prací. Odměnou vítězi je vydání knihy pod renomovanou nakladatelskou značkou Knižní klub, prémie 100 000 Kč a originální skleněná plastika ve tvaru otevřené knihy.

Jan Horníček přebírá cenu od Antonína Kočího, ředitele Euromedie

Je mrazivý únor léta Páně 1789. Cesta z Reichenbergu do Hejnic se klikatí strmým, zalesněným průsmykem. Stmívá se, nad horami vyje a běsní sněhová bouře. Během namáhavé jízdy se v dostavníku seznamují dva muži. Otec Vilém – kněz, který prchá před svou minulostí – a doktor Šulc, podivínský lékař z Vídně. Ti dva mají pramálo společného, brzy se však ukáže, že je dohromady nesvedla náhoda, ale něčí listivý úklad. Oba vědí až příliš o temném případu svatokrádeže. Pátrání se komplikuje, dva týdny po vyloupení hejnického kostela dojde k sérii krvavých vražd. Souvisí to celé s nebezpečnými intrikami, které spleťá místní opat? A co tají bývalý vojenský kaplan z nedalekého Bílého Potoka? Vyšetřování posléze zavleče naše hrdiny hluboko do hor: mezi pytláky a pašeráky, jimž vládne pověstný čarostřelec Tapper.

Jan Horníček (*1989) se narodil v Rychnově nad Kněžnou. Vystudoval matematické inženýrství a dva roky učil na strojní fakultě; v současné době vyučuje matematiku na střední škole v Hradci Králové. Zájem o humanitní obory – historii, psychologii a filozofii – jej přivedl k historickým románům. Dosud publikoval pouze časopisecky (Host, Protimluv). Historická detektivka Čarostřelec je jeho knižním debutem.

Jan Horníček: Čarostřelec, vydává Knižní klub, 264 stran, doporučená cena 299 Kč.

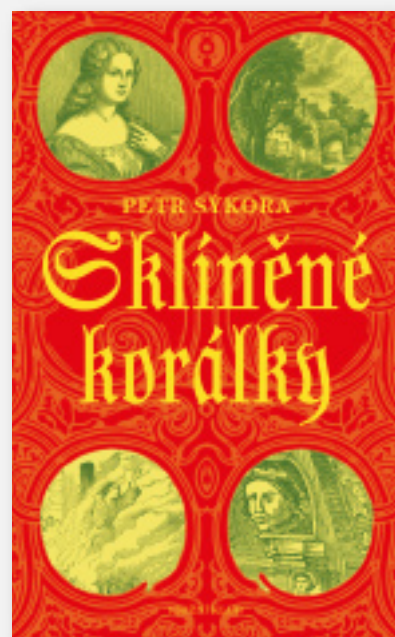
Literární cenu týdeníku Reflex za druhý nejúspěšnější rukopis LCKK 2020 získala kniha Petra Sýkory Sklíněné korálky. Odměnou vítězi je vydání knihy pod renomovanou nakladatelskou značkou Knižní klub a roční předplatné týdeníku Reflex.

Historický román čtenáře zavede do zámku ve Velkých Losinách a jeho okolí, na severní Moravu konce 17. století, do míst nechvalně známých procesů s čarodějnicemi. Milostný příběh princezny Anny Vilemíny a velkostatkářova jedináčka Michala, dvou mladých lidí z odlišných společenských vrstev, se odehrává na pozadí inkvizičního běsnění soudce Bobliga a jeho poskoků, v časech tak blízkých a tak vzdálených středověkému tmářství. Pomohou Anně proti nenávisti a mamonu korálky vyrobené z tajemného sklínu...?

Díky Sýkorovu citu pro filmové či seriálové vyprávění lze román číst i jako sequel ke knižní předloze a filmovému zpracování Kladiava na čarodějnice, jako by chtěl autor dát důraz na nadčasová témata, díky nimž se román Václava Kaplického (1963) a snímek Otakara Vávry (1969) těšily značné popularitě: soubor jedince proti dobové zvlí a davové manipulaci, svár pravdy a lži, střet bigotního křesťanství se sekularismem. Sýkorův takřka filmový střih, vypointované humorné scény či jazyk čerpající z dobových a regionálních zvláštností, hra s žánry a relativizací mýtů a dějinných faktů, to vše dohromady utváří pestrý koktejl epizod okořeněný černým humorem a vypravěčskou hravostí.

Petr Sýkora (*1960) vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu UK a pracuje jako softwarový analytik. Dosud publikoval pouze odborné texty. Jeho zájem o historii je dlouhodobý, jako svůj vzor uvádí italského historika Carla Ginzburga, autora slavné knihy Sýr a červi. Román Sklíněné korálky je jeho prozaickým debutem.

Petr Sýkora: Sklíněné korálky, 640 stran, doporučená cena 449 Kč

Prague Writers' Festival spisovatelů Praha 2020

8. – 11. října 2020

Mahi Binebine má univerzální talent. Věnuje se psaní, ale proslavil se i jako malíř a sochař. Jeho obrazy jsou v expozici Guggenheimova muzea v New Yorku.

Poprvé se jeho jméno v kontextu české kultury objevilo v roce 2014, když se zúčastnil Festivalu spisovatelů Praha věnovanému Maroku. Představil svůj úspěšný román a zároveň film Hvězdy ze Sidi Moumen (Les étoiles de Sidi Moumen, Flammarion), který k této příležitosti vyšel v nakladatelství Práh v překladu Jany Petrové. Divadelní dramatizace silného příběhu ztvárňujícího náboženský fundamentalismus se později ujal režisér Jakub Čermák z divadla Feste.

Mahi Binebine se narodil v Marrákéši v roce 1959 a tam také stále žije. Vystudoval v Paříži matematiku, žil v New York a Madridu. Napsal deset románů a patří k nejprekládanějším současným marockým autorům. Píše ve francouzštině.

Mezi jeho literární díla také náleží: Kanibalové (Cannibales, Fayard 1999), Stín básníka (L'Ombre du poète, Stock 1997) nebo Spánek otroka (Le Sommeil de l'esclave, Stock 1992). Zabývá se existenciálními tématy vlastními současnému světu: imigrací, náboženským extremismem, ale i hledáním vlastní identity.

V posledních dvou letech vydal další úspěšné romány. Patří mezi ně Králův šašek (Le fou du Roi, 2017) a Ulice odpuštění (Rue du Pardon, 2019), za kterou v letošním roce získal prestižní cenu Méditerranée, každoročně udílenou autorům z oblasti Středomoří. Tyto romány představí v Praze.